

มหกรรมพิพิธภัณฑท์ท้องถิ่นลพบุรี

18-22 กันยายน 2552

ณ สำนักศิลปะและวัฒนธรรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จังหวัดลพบุรี

มหกรรมพิพิธภัณฑสถานลพบุรี

18-22 กันยายน 2552

ณ สำนักศิลปะและวัฒนธรรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จังหวัดลพบุรี

สาส์นจากสำนักศิลปะและวัฒนธรรม

สำนักศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ขอขอบคุณสถาบัน
พิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติที่ให้เกียรติกับสำนักศิลปะและวัฒนธรรม ในการเป็นองค์กรร่วม
จัดงาน “มหกรรมพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นลพบุรี” ภายใต้แนวคิด “ความหลากหลายของพิพิธภัณฑ์
และแหล่งเรียนรู้ : กรณีจังหวัดลพบุรี” ในครั้งนี้

ซึ่งวัตถุประสงค์ของการจัดงาน สอดคล้องกับภารกิจหลักของมหาวิทยาลัย คือการ
บริการวิชาการแก่สังคมและการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การส่งเสริมและ
พัฒนาแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นที่เป็นพันธกิจหนึ่งของสำนักศิลปะและวัฒนธรรมด้วย

การจัดงานนี้เป็นการประชาสัมพันธ์แหล่งเรียนรู้และนำเสนอองค์ความรู้สู่สาธารณชน
อย่างกว้างขวาง นับว่าเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการศึกษาของเยาวชนและการท่องเที่ยวของ
จังหวัดลพบุรีเป็นอย่างยิ่ง ดังนั้น เพื่อสานต่อเจตนารมณ์ของพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ
สำนักศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรียินดีจะเป็นเครือข่ายและให้ความร่วม
มือในการส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ต่อไป

ผศ. วิไลวรรณ ฉ่ำพิรุณ
ผู้อำนวยการสำนักศิลปะและวัฒนธรรม
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

สาส์นจากชมรมอนุรักษ์โบราณวัตถุสถานและสิ่งแวดล้อม

ข้อคิดจากประธานชมรมอนุรักษ์โบราณวัตถุสถานและสิ่งแวดล้อม จังหวัดลพบุรี

นายภูธร ภูมะธน

ผมคิดว่าสิ่งแวดล้อมชีวิตมนุษย์ไทยในปัจจุบันที่ทรงพลังมากที่สุดคือวัตถุนิยม-บริโภคนิยม เรื่องนี้ทำให้พวกผู้หลักผู้ใหญ่ผู้มีอำนาจหน้าที่ในแผ่นดินทั้งหลาย มักแสดงความคิดเห็นให้ได้ยินได้ฟังเสมอ ๆ ว่า อนาคตประเทศไทยน่าจะแย่ เยาวชนไทยหมกมุ่นในสิ่งที่ไม่ถูกต้องไม่ควร เป็นพวกไม่แสวงหาคุณค่าให้กับชีวิต ไม่รักษาคุณค่าวัฒนธรรมไทย ที่ดูเหมือนว่าเกือบจะสูญไม่กลับแล้ว ฉะนั้นถึงเวลาแล้วที่พวกเราคนไทยต้องทำอะไรสักอย่างเพื่อลดลัทธิวัตถุนิยม-บริโภคนิยม สร้างค่านิยมวัฒนธรรมไทย(ที่ดี)ขึ้นมา

ผู้หลักผู้ใหญ่ผู้มีอำนาจหน้าที่และตะโกนบอกเรื่อง(สัญญาณอันตราย)เหล่านั้นจะทำอะไร? อย่างไร? เพื่อแก้ปัญหาที่ต้นเหตุไหม ผมไม่ขอลงความเห็น เรื่องนี้ผมคิดว่าภาคประชาสังคมคงสังเกต - ประจักษ์-และสรุปได้

สำหรับชมรมอนุรักษ์โบราณวัตถุสถานและสิ่งแวดล้อมจังหวัดลพบุรีซึ่งเป็นชมรมเพื่อสาธารณประโยชน์เน้นภารกิจตามชื่อของชมรมที่ชาวลพบุรีกลุ่มหนึ่งก่อตั้งขึ้นมาตั้งแต่พ.ศ. 2517 จวบจนปีนี้(พ.ศ. 2552) มีอายุครบ 35 ปี ได้สรรค์สร้างงานในลักษณะปลูกฝังความรู้ ความภูมิใจในประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรม และการอยู่ร่วมกับธรรมชาติอันปราศจากมลพิษ ฯลฯ ให้กับจังหวัดลพบุรีมาโดยตลอด งานริเริ่มสร้างสรรค์ดังกล่าว คนที่มีใจเป็นธรรมคงสังเกตเห็นว่าเป็นกิจกรรมที่เป็นรูปธรรมเพื่อตึงรั้งสังคมให้ลดดัดกรีลัทธิวัตถุนิยม-บริโภคนิยมได้(บ้าง) เฉพาะเรื่องการสนับสนุนกิจกรรมพิพิธภัณฑท์รวมทั้งก่อตั้งพิพิธภัณฑท์หรือสนับสนุนการก่อตั้งพิพิธภัณฑท์โดยชมรมอนุรักษ์ลพบุรีเพื่อสร้างสังคมลพบุรีให้เป็นสังคมเพื่อการเรียนรู้ นั้น ชมรมอนุรักษ์ลพบุรีได้ดำเนินการมาหลายโครงการนับไม่ถ้วน อาทิ

สนับสนุนพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติสมเด็จพระนารายณ์จัดนิทรรศการพิเศษ
จัดกิจกรรมเพื่อเด็กให้นิยมเที่ยวชมพิพิธภัณฑ์ รวมทั้งจัดภูมิทัศน์ของบริเวณพิพิธภัณฑ์ให้
สวยงาม เมื่อครั้งชมรมอนุรักษ์ฯ ลพบุรีมีอายุครบ 30 ปี กรรมการชมรมอนุรักษ์ฯ ประสงค์สร้าง
อนุสรณ์สถานเพื่อให้เป็นประโยชน์และเป็นที่ระลึกในที่สุดได้รับความร่วมมือจากพิพิธภัณฑ์สถาน
แห่งชาติ สมเด็จพระนารายณ์ ให้จัดสร้างนิทรรศการถาวรเรื่องสมเด็จพระนารายณ์มหาราชได้ใน
พระที่นั่งจักรทิศาต ชมรมอนุรักษ์ฯ ลพบุรีได้รณรงค์จัดหาทุนรวมทั้งได้รับการสนับสนุนจากนัก
ธุรกิจบางรายทำให้สามารถระดมทุนมากกว่าหนึ่งล้านบาทเพื่อสร้างนิทรรศการเรื่องนี้ สมาชิก
ชมรมอนุรักษ์ฯ ลพบุรี และพันธมิตรของชมรมฯ เป็นผู้ออกแบบ เขียนบทนิทรรศการ แปลภาษา
อังกฤษ จัดหาโบราณวัตถุ(บางชิ้น)ประกอบการจัดแสดง รวมทั้งติดตั้งนิทรรศการ อีกทั้งยังได้
พิมพ์หนังสือคู่มือนิทรรศการเผยแพร่ในราคาถูก และจัดสัมมนาทางวิชาการให้กับครูผู้สอน
สังกัดศึกษาในจังหวัดลพบุรีเพื่อให้นิทรรศการเกิดประโยชน์สูงสุดโดยเฉพาะกับหมู่เด็กนักเรียนนักศึกษา
ของจังหวัดลพบุรี ผลงานชิ้นนี้ได้มอบให้กับกรมศิลปากรเมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๗

ชมรมอนุรักษ์ฯ ลพบุรี ได้จุดประกาย ร่วมสร้างสรรค์ และช่วยเหลือในการก่อตั้ง
พิพิธภัณฑ์และแหล่งเรียนรู้ในจังหวัดลพบุรีหลายแห่ง อาทิ แหล่งโบราณคดีบ้านโป่งมะนาว
พิพิธภัณฑ์ลุ่มน้ำป่าสัก พิพิธภัณฑ์เรือพื้นบ้านวัดยาง ณ รังสี พิพิธภัณฑ์หอโสภณศิลป์(วัดเชิงท่า)
แหล่งเรียนรู้สหวิทยาการเขาเอราวัณ ศูนย์ข้อมูลเมืองโบราณชัยจำปาและป่าจำปาลีรินธร
(โรงเรียนท่าหลวงวิทยาคม) พิพิธภัณฑ์เมืองโบราณชัยจำปา ฯลฯ หลายแห่งยังอยู่ในระหว่าง
ดำเนินการ

พิพิธภัณฑ์หรือแหล่งเรียนรู้เป็นสถานที่ให้ความรู้และให้สติปัญญาแก่นุชนทุกคน เป็น
สถานที่อิสระในการเข้ามาแสวงหาความรู้โดยไม่แบ่งชั้นวรรณะ เพศ วัย ใครเรียน(ดู)ใครได้ วัน
นี้ ในจังหวัดลพบุรีมีหน่วยราชการ ประชาคม วัด โรงเรียน ชมรมฯ ได้สร้างสรรค์กิจกรรม
พิพิธภัณฑ์และแหล่งเรียนรู้หลากหลายสาระ เช่น โบราณคดี ธรรมชาติวิทยา ภูมิปัญญาชาวบ้าน
ชาติพันธุ์ วิชาชีพเฉพาะเรื่อง และบุคคลสำคัญ จำนวนมากกว่า 30 แห่ง เป็นงานของผู้มีหน้าที่
หรือเสียสละอุทิศตนสร้างสรรค์ขึ้นมา น่าจะถือได้ว่าคนกลุ่มนี้คือผู้อุทิศตนให้เป็นประโยชน์ต่อ
สังคม ช่วยในการพัฒนาความรู้และสติปัญญาให้กับมนุษย์ เป็นการทำบุญชนิดหนึ่งที่ควรทำมาก
กว่าการบริจาคทรัพย์หรือสร้างถาวรวัตถุ

สถานภาพพิพิธภัณฑ์หรือแหล่งเรียนรู้มากกว่า 30 แห่งของจังหวัดลพบุรีในวันนี้ ยังเป็นเรื่องต่างคนต่างทำ ที่เป็นพิพิธภัณฑ์หรือแหล่งเรียนรู้ของราชการนั้นผมคิดว่ายังเป็นเรื่องที่ไม่น่าเป็นห่วง แต่พิพิธภัณฑ์หรือแหล่งเรียนรู้ของวัดหรือชุมชน ฯลฯ สมควรที่ผู้ปรารถนาดีต่อการสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมของการเรียนรู้เพื่อสู้กับกลุ่มที่มุ่งหวังให้เป็นสังคมบริโภคนิยม-วัตถุนิยมต้องหันมาให้ความสนใจ โอบอุ้มและสนับสนุน

งานมหกรรมพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น : กรณีจังหวัดลพบุรี ซึ่งเป็นกิจกรรมที่สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ ร่วมกับศูนย์ศิลปะและวัฒนธรรม (มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี) และชมรมอนุรักษ์โบราณวัตถุสถานและสิ่งแวดล้อม จังหวัดลพบุรี จัดขึ้นครั้งนี้ได้เชิญพิพิธภัณฑ์และแหล่งเรียนรู้มากกว่า 30 แห่งมารวมตัวกัน เพื่อเรียนรู้ สะท้อนปัญหาและแสวงหาแนวทางสู่ความความยั่งยืน น่าจะเป็นบันไดก้าวแรกที่คาดว่าจะเกิดผลดีต่อการพัฒนางานพิพิธภัณฑ์และแหล่งเรียนรู้ในจังหวัดลพบุรีให้แหลมคมเสมือนอาวุธต่อสู้กับลัทธิบริโภคนิยม-วัตถุนิยมได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อ.....ความยั่งยืนของแผ่นดินลพบุรีและอนาคตประเทศของเรา

สารบัญ

หน้า

สาส์นจากสำนักศิลปะและวัฒนธรรม

สาส์นจากชมรมชมรมอนุรักษ์โบราณวัตถุสถานฯ

ความหมายของคำว่าพิพิธภัณฑ์และพิพิธภัณฑ์สถาน

1

คำนิยาม “พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น”

3

คำจำกัดความ “พิพิธภัณฑ์” โดย ICOM

5

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

8

รูปแบบนิทรรศการมหกรรมพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นลพบุรี

13

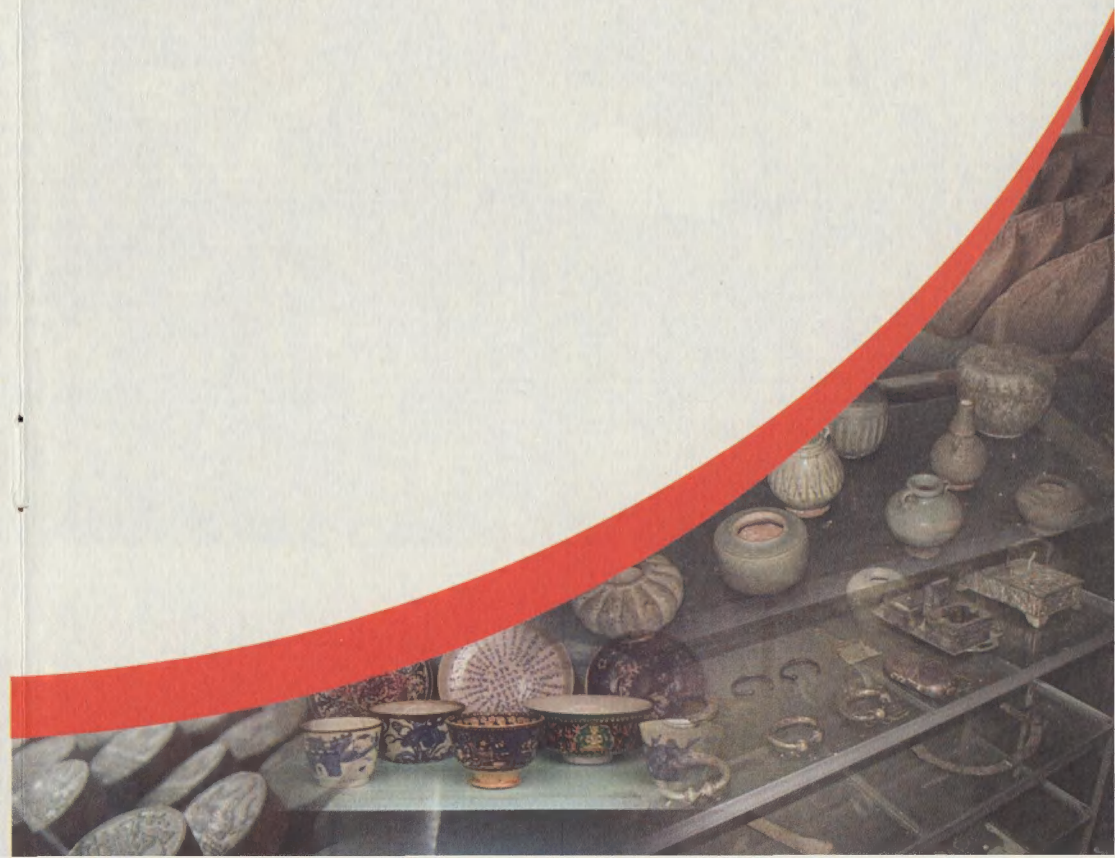
ข้อมูลเกี่ยวกับเครือข่ายพิพิธภัณฑ์ 33 แห่ง

15

กำหนดการสัมมนา “มหกรรมพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น : กรณีจังหวัดลพบุรี”

47

ขอบคุณผู้สนับสนุนงาน

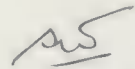

คำนำ

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ ร่วมกับสำนักศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี และชมรมอนุรักษ์โบราณวัตถุสถานและสิ่งแวดล้อม จังหวัดลพบุรี จัดงาน “มหกรรมพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น จังหวัดลพบุรี” เพื่อเป็นการเผยแพร่ผลงานและองค์ความรู้ในด้านต่างๆ ของพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น อีกทั้งยังเป็นการกระชับความสัมพันธ์ สร้าง แลกเปลี่ยนและพัฒนาประสบการณ์อย่างใกล้ชิดกับพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นในจังหวัดลพบุรี เพื่อนำมาพัฒนากิจกรรมในรูปแบบดังกล่าวในจังหวัดอื่นๆ รวมทั้งการจัดกิจกรรมดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งในพันธกิจสำคัญของสถาบันฯ ในการสร้างและพัฒนาเครือข่ายพิพิธภัณฑ์ทั่วประเทศ ให้ความเข้าใจ ความเข้มแข็งและมีศักยภาพในการบริหารจัดการพิพิธภัณฑ์ให้เป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีคุณภาพของประเทศอย่างยั่งยืนผ่านรูปแบบของกิจกรรมต่างๆ

การจัดงานมหกรรมพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นครั้งนี้ ผู้จัดงานได้กำหนดจัดกิจกรรมนี้ระหว่างวันที่ 18-22 กันยายน 2552 เนื่องในวันที่ 19 กันยายนของทุกปี เป็นวันพิพิธภัณฑ์ไทย โดยถือเอาวันดังกล่าวเป็นวันที่ย้ำเตือนความสำคัญของพิพิธภัณฑ์ของไทยในแง่มุมของการเป็นแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิต จึงเชิญพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นในจังหวัดลพบุรีจำนวน 33 แห่ง เข้าร่วมจัดแสดงนิทรรศการ การเสวนาและร่วมกิจกรรมการเยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์ เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคที่พิพิธภัณฑ์แต่ละแห่งได้ประสบและร่วมกันหาวิธีแก้ไขปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ตลอดจนเพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมของหน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานอื่นทั้งภาครัฐ เอกชน และประชาชนทั่วไป โดยการจัดกิจกรรมลักษณะนี้เป็นการจัดขึ้นครั้งแรก และหวังให้เป็นกิจกรรมนาร่องที่จะมีการจัดขึ้นในจังหวัดอื่นๆ โดยที่สถาบันฯ เชื่อมมั่นในความร่วมมือการเป็นเครือข่ายเพื่อให้เกิดความเข้มแข็งทั้งในด้านการบริหารจัดการหรือการเผยแพร่องค์ความรู้

สถาบันฯ ขอขอบพระคุณ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ชมรมอนุรักษ์โบราณวัตถุสถานและสิ่งแวดล้อม จังหวัดลพบุรี และเครือข่ายพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นทั้ง 33 แห่ง เป็นอย่างสูงในการเอื้อเฟื้อข้อมูล วัตถุสิ่งของจัดแสดง และความร่วมมือด้านอื่นๆ ที่ทำให้กิจกรรมนี้เกิดขึ้นและบรรลุผลถึงวัตถุประสงค์ของการจัดงานทุกประการ สถาบันฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าการจัดกิจกรรมครั้งนี้จะเป็นจุดกำเนิดความร่วมมือของเครือข่ายพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นในจังหวัดอื่นๆ ต่อไป

(นายภารวี วงศ์จิรัชัย)

ผู้อำนวยการสถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

สยามศิริวิไลซ์

สยามศิริวิไลซ์

ความหมายของคำว่า

พิพิธภัณฑ และพิพิธภัณฑสถาน

คำว่า พิพิธภัณฑ หมายถึง สิ่งของเครื่องใช้ต่างๆ ที่มีอยู่อย่างหลากหลาย แต่อย่างไรก็ตาม ในพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2525 ได้กล่าวไว้ว่า พิพิธภัณฑ เป็นคำนาม หมายถึง “สิ่งของต่างๆ ที่รวบรวมไว้เพื่อประโยชน์ในการศึกษา เช่น โบราณวัตถุ หรือ ศิลปวัตถุ” ซึ่งถึงแม้ว่า ในพจนานุกรมได้ให้ความหมายไว้เช่นนั้น แต่การใช้คำว่า พิพิธภัณฑ ในปัจจุบันมักนิยมหมายถึง “สถานที่หรือ สถาบัน สำหรับเก็บรวบรวมสิ่งของต่างๆ เพื่อประโยชน์ในการศึกษา” ดังนั้นจะเห็นได้ว่าความหมายของพิพิธภัณฑนี้ได้แปรเปลี่ยนไปจากรูปศัพท์เดิม กลายเป็นมีความหมายเดียวกันกับคำว่า พิพิธภัณฑสถาน

พิพิธภัณฑสถาน ในพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2525 กล่าวไว้ว่า เป็นคำนาม หมายถึง “สถาบันถาวรที่เก็บรวบรวมและแสดงสิ่งต่างๆ ที่มีความสำคัญด้านวัฒนธรรม หรือ ด้านวิทยาศาสตร์ โดยมีความมุ่งหมายเพื่อให้เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาเล่าเรียน และก่อให้เกิดความเพลิดเพลินใจ” พิพิธภัณฑสามารถจัดตามลักษณะการบริหารเป็นประเภทย่อย ได้แก่

พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ หมายถึง พิพิธภัณฑที่ประกาศจัดตั้งอยู่ในพระราชกิจจานุเบกษา รัฐบาลกลางจัดสรรและสนับสนุนงบประมาณ บริหารจัดการโดยกรมศิลปากร มีหน้าที่รวบรวม สงวนรักษาโบราณวัตถุ ศิลปวัตถุที่เป็นทรัพย์สินแผ่นดิน ตามพระราชบัญญัติโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พุทธศักราช 2504 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2535 ก่อนที่จะนำไปศึกษาวิจัยและเผยแพร่ให้คนไทยได้มีองค์ความรู้เกี่ยวกับความเป็นคนไทยในทุกแง่มุม ดังนั้นจึงต้องมีศักยภาพในการเป็นสถาบันเพื่อการอนุรักษ์สมบัติวัฒนธรรมของชาติ ที่มีระบบการบริหารจัดการที่เป็นมาตรฐานสากล อันประกอบด้วย

การศึกษา ค้นคว้า วิจัย	- การจำแนกประเภท
การจัดทำ และตรวจสอบทะเบียน	- การจัดระบบการคลัง
การสงวนรักษาวัตถุ	- การบริการการศึกษา
การจัดแสดงนิทรรศการ ชั่วคราว / ถาวร	- การรักษาความปลอดภัย

ด้วยภารกิจในการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมทุกด้านของชาติ จึงเป็นพิพิธภัณฑสถาน ที่ประกอบด้วยองค์ความรู้ ด้านโบราณคดี ประวัติศาสตร์ ศิลปะ มานุษยวิทยา

ชาติพันธุ์วิทยา และวัฒนธรรมที่มีการดำเนินงาน โดยยึดหลักวิชาการพิพิธภัณฑ์สถานวิทยาและเทคนิคพิพิธภัณฑ์ เป็นสถานที่ที่เป็นแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตของคนในชาติ และนานาชาติ และยังคงต้องเป็นสถานที่ที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมของชาติ นอกจากนี้ยังต้องทำหน้าที่ในการให้คำแนะนำการจัดตั้งและพัฒนาพิพิธภัณฑ์สถานอื่นๆ ได้ด้วย

พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น เป็นพิพิธภัณฑ์จัดตั้งขึ้นและบริหารโดยองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น (เมือง/จังหวัด/เทศบาล/ตำบล/ฯลฯ) เพื่อประชาสัมพันธ์เรื่องราวของท้องถิ่นหรือเรื่องราวของท้องถิ่นนั้นๆ สนใจ และยังเป็นสถานที่จัดกิจกรรมต่างๆ ของท้องถิ่น เช่น พิพิธภัณฑ์เมือง เป็นต้นปัจจุบันเมื่อกิจการพิพิธภัณฑ์โดยรัฐบาลกลางวางรากฐานในการอนุรักษ์สมบัติวัฒนธรรมของชาติได้เข้มแข็งขึ้น ความสนใจและแนวความคิดในการอนุรักษ์ สะสม สืบสาน และสืบทอดในภูมิปัญญาไทย จึงขยายไปสู่คนไทยทั่วไปมากขึ้น การอนุรักษ์หลักฐานที่เกี่ยวข้องกับคนไทยนั้น จำเป็นต้องดำเนินการอย่างถูกต้อง ดังนั้น หากมีโบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ ที่เป็นทรัพย์สินแผ่นดินไปจัดแสดงอยู่ พิพิธภัณฑ์นั้นต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุและพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ พุทธศักราช 2504 แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่2) พุทธศักราช 2535

พิพิธภัณฑ์ของหน่วยงาน เป็นพิพิธภัณฑ์ที่บริหารจัดการโดยหน่วยงาน (กระทรวง/กรม/สถานศึกษา/ฯลฯ) เพื่อประชาสัมพันธ์เรื่องราวของหน่วยงาน ซึ่งทำให้ลักษณะเนื้อหาวิชาการเป็นเรื่องเฉพาะ หากมีโบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ ที่เป็นทรัพย์สินแผ่นดินไปจัดแสดงอยู่ พิพิธภัณฑ์นั้นต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุและพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ พุทธศักราช 2504 แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่2) พุทธศักราช 2535

พิพิธภัณฑ์ของเอกชน เป็นพิพิธภัณฑ์ที่บริหารจัดการโดยภาคเอกชน หรือส่วนบุคคล จัดตั้งขึ้นเพื่อประชาสัมพันธ์เรื่องราวของหน่วยงานเอกชน หรือวิชาการเฉพาะเรื่องที่บุคคลนั้นให้ความสนใจ เช่น พิพิธภัณฑ์วัด พิพิธภัณฑ์ส่วนบุคคล หากมีโบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ ที่เป็นทรัพย์สินแผ่นดินไปจัดแสดงอยู่ พิพิธภัณฑ์นั้นต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุและพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ พุทธศักราช 2504 แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่2) พุทธศักราช 2535

๓๓ลักษณะ เจริญพจน์, “ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น” คู่มือพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น, (กรุงเทพฯ : กราฟิเคฟอรัม(ไทยแลนด์)จำกัด) , 2547.

คำนิยาม “พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น”

โดย รศ.ศรีศักร วัลลิโภดม

“ท้องถิ่น” หมายถึง พื้นที่ในภูมิภาคหนึ่งที่มีสภาพแวดล้อมเหมาะสมแก่การตั้งถิ่นฐานของมนุษย์ จนกลายเป็นชุมชนหลายๆ ชุมชน และยังมีพื้นที่สาธารณะที่ไม่ได้เป็นของชุมชนใดชุมชนหนึ่ง แต่พื้นที่ดังกล่าวนี้ยังเป็นพื้นที่ที่ชุมชนในท้องถิ่นเดียวกันร่วมกันดูแล ร่วมกันใช้ประโยชน์ และเกิดการปรับตัวของคนในแต่ละชุมชนให้เข้ากับสภาพแวดล้อม ตลอดจนการใช้พื้นที่สาธารณะร่วมกันนั้นทำให้เกิดรูปแบบของวิถีชีวิตที่เหมือนกัน หรืออาจเรียกได้ว่า “วัฒนธรรมท้องถิ่น” อันได้แก่ ขนบธรรมเนียม ประเพณี พิธีกรรมไปจนถึงนิทานเรื่องเล่าต่างๆ รวมถึงภาษาท้องถิ่นที่ใช้สื่อสารกัน

อาจให้นิยามของคำว่า “พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น” ได้ว่า เป็นพิพิธภัณฑ์ของคนท้องถิ่นไม่ใช่ของผู้ใดหรือหน่วยงานใด วัตถุที่พิพิธภัณฑ์นำมาจัดแสดงคือ เนื้อหาที่เป็นชีวิต เป็นวัฒนธรรมของคนในท้องถิ่น ผู้ที่เป็นเจ้าของ เป็นผู้ดูแล อีกทั้งยังเป็นผู้อธิบายผู้นำชม ล้วนเป็นหน้าที่ของคนท้องถิ่น การจัดพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นนั้นมีการจัดโดยคนภายนอกที่มีความรู้ด้านพิพิธภัณฑ์ และการดำเนินการโดยคนในท้องถิ่นเอง

การจัดพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นอาจเริ่มต้นมาจากการเก็บรวบรวมสิ่งของไว้ แล้วจึงนำของสะสมเหล่านั้นมาจัดแสดง บางครั้งอาจมีความสอดคล้องกับเนื้อหาของวัตถุที่เชื่อมโยงถึงสภาพความเป็นไปของสังคมของวัฒนธรรมท้องถิ่น แต่บางครั้งการจัดแสดงที่นำวัตถุมาตั้งๆ ไว้ นั้น กลับทำให้พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นแห่งนั้นมีสภาพเป็นเพียงห้องเก็บของ

พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นย่อมมีความแตกต่างจากพิพิธภัณฑ์ระดับชาติหรือระดับจังหวัด กล่าวคือ พิพิธภัณฑ์เหล่านั้นล้วนจัดตั้งขึ้นเพื่อบอกเล่าเรื่องราวความเก่าแก่ ความรุ่งเรืองของชาติเป็นสำคัญ การจัดพิพิธภัณฑ์ย่อมมุ่งเน้นรูปแบบการแสดงที่หรูหรา ราคาแพง มีวัตถุที่ซ้ำซ้อน แต่ปัจจัยเหล่านั้นกลับไม่อาจบอกเล่าเรื่องราว ไม่อาจสื่อความหมายความสำคัญของวัฒนธรรมในตัววัตถุชิ้นนั้นได้

อาคารพิพิธภัณฑ์หรือวัตถุจัดแสดงจึงไม่ได้เป็นสิ่งสำคัญที่เป็นตัวกำหนดวัตถุที่จะนำมาจัดแสดง แต่สิ่งสำคัญคือ เนื้อหาด้านประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมของผู้คนในท้องถิ่นที่เป็นตัวกำหนดว่าควรจะนำวัตถุโบราณชิ้นใดหรือของสะสมชิ้นใดมาจัดแสดง รวมทั้งผู้จัดพิพิธภัณฑ์ ผู้ดูแล และผู้นำชมจะไม่ใช่เพียงผู้ที่มีความรู้ด้านพิพิธภัณฑ์เพียงอย่างเดียว แต่ควรจะเป็นคนในท้องถิ่นที่มีความเข้าใจ มีความผูกพันในประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมของท้องถิ่นนั้น

พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นเป็นสถาบันทางวัฒนธรรม เป็นสถาบันการศึกษานอกระบบ และยังเป็นคลังความรู้ทางภูมิปัญญาพื้นบ้านของสังคมท้องถิ่น ที่ผู้คนในท้องถิ่นนั้นจะต้องรับรู้ เรียนรู้ และดูแล เพื่อเพิ่มศักยภาพในการดำรงชีพ และปรับตัวเองเข้ากับสภาพแวดล้อมอย่างมีคุณภาพ ทั้งด้านวัตถุและจิตใจ จึงอาจกล่าวได้ว่าพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นแต่ละแห่งย่อมมีความหลากหลาย อันเนื่องมาจากความแตกต่างของสภาพแวดล้อม ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมและวิถีชีวิตในแต่ละท้องถิ่นนั่นเอง

คัดลอกจาก รศ.ศรีศักร วัลลิโภดม. 2545. "พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น: กระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน", สังคมและวัฒนธรรมชุมชนคน ยี่สาร. กรุงเทพฯ: ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน).

คำจำกัดความ “พิพิธภัณฑ์”

โดย สภาการพิพิธภัณฑ์ระหว่างชาติ (International Council of Museum)

สภาการพิพิธภัณฑ์ระหว่างชาติ (International Council of Museum) หรือ ICOM เป็นองค์กรระหว่างประเทศของพิพิธภัณฑ์ต่างๆ และผู้มีวิชาชีพด้านพิพิธภัณฑ์ โดยมีการึกษาในการอนุรักษ์ สืบทอดและสื่อสารสู่สังคมด้านมรดกทางวัฒนธรรมและธรรมชาติของโลก ทั้งในปัจจุบันและอนาคต ทั้งที่จับต้องได้และไม่ได้

สภาการพิพิธภัณฑ์ระหว่างชาติ ได้ถูกจัดตั้งขึ้นในปี 1946 และมีสถานภาพเป็นองค์กรที่ไม่ใช่ของรัฐหรือ non-governmental organisation (NGO) โดยต้องรักษาความสัมพันธ์อย่างเป็นทางการกับยูเนสโก รวมถึงมีสถานะในการให้คำปรึกษาต่อสภาสหประชาชาติ ด้านเศรษฐกิจและสังคม

สภาการพิพิธภัณฑ์ระหว่างชาติ ได้ให้คำจำกัดความว่า “พิพิธภัณฑ์” ไว้ว่า

1. พิพิธภัณฑ์ต้องมีสถานภาพที่เป็นสถาบันแต่งตั้งอย่างถาวร ไม่หวังผลกำไร ให้ประโยชน์และพัฒนาสังคม เปิดสู่สาธารณชนและทำงานค้นคว้าวิจัยเกี่ยวกับมรดกวัตถุและสภาพแวดล้อมที่เป็นหลักฐานของมนุษยชาติ พิพิธภัณฑ์ต้องสรรหาสิ่งดังกล่าว อนุรักษ์ สื่อสารและแสดงให้เห็นเพื่อผลประโยชน์ทางการเรียนรู้ การศึกษาและเผยแพร่

1.1 คำจำกัดความของพิพิธภัณฑ์ที่ให้ไว้ข้างต้นนี้ ควรใช้กับสถานะของหน่วยงานที่มีอำนาจในการดำเนินการ พื้นที่ ระบบในการจัดการหรือการบริหารสิ่งของสะสมของสถาบันที่เกี่ยวข้องนั้นๆ

1.2 นอกเหนือจาก “พิพิธภัณฑ์” ที่มีคำจำกัดความดังกล่าวแล้ว ยังมีสถาบันประเภทอื่นที่ตอบสนองต่อคำจำกัดความดังกล่าว :

ก. แหล่งสถานที่และอนุสาวรีย์ธรรมชาติ โบราณคดีและชาติพันธุ์ และแหล่งอนุสาวรีย์แห่งประวัติศาสตร์ที่มีลักษณะของพิพิธภัณฑ์เพื่อกิจกรรมในการสรรหาสิ่งของอนุรักษ์ และสร้างปฏิสัมพันธ์สื่อสารวัตถุที่เป็นหลักฐานของมนุษย์และสภาพแวดล้อม

ข. สถาบันที่อนุรักษ์สิ่งของและนำเสนอตัวอย่างของสิ่งมีชีวิต ไม่ว่าจะเป็นพืชพันธุ์และสัตว์ ยกตัวอย่างเช่น สวนพฤกษศาสตร์และสวนสัตว์ สถานแสดงพันธุ์สัตว์น้ำและสิ่งมีชีวิต (Aquarium & Vivarium)

ค. ศูนย์วิทยาศาสตร์และห้องฟ้าจำลอง

ง. หอศิลป์ที่ไม่หวังผลกำไร, สถาบันอนุรักษ์และหอศิลป์ที่มีการจัดแสดงเป็นหน่วยงาน ขึ้นอยู่กับห้องสมุดและหอจดหมายเหตุ

จ. อุทยานแห่งชาติ

ฉ. หน่วยงานหรือองค์กรแห่งชาติ ภูมิภาคหรือท้องถิ่นที่เป็นพิพิธภัณฑ์ องค์การมหาชนที่อยู่ภายใต้การปกครองของพิพิธภัณฑ์ตามคำจำกัดความด้านบน

ช. สถาบันหรือองค์กรไม่แสวงหากำไรที่มีภารกิจเกี่ยวข้องกับการค้นคว้าวิจัยเรื่องการอนุรักษ์ การศึกษา การฝึกอบรม การทำเอกสารเผยแพร่และภารกิจอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับพิพิธภัณฑ์และพิพิธภัณฑ์วิทยา

ซ. ศูนย์วัฒนธรรมและสถาบันอื่นๆ ที่มีภารกิจในการช่วยเหลือ การสงวนรักษา ความต่อเนื่องและการบริหารมรดกวัฒนธรรมทั้งที่จับต้องได้และไม่สามารถจับต้องได้ (มรดกวัฒนธรรมที่มีชีวิตและกิจกรรมสร้างสรรค์แบบ Digital)

ณ. สถาบันอื่นๆ ที่มีที่ปรึกษาหรือกรรมการที่ปรึกษาลงมติเห็นชอบว่า สถาบันของตน มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดของพิพิธภัณฑ์ หรือมอบหนทางในการทำงานค้นคว้าวิจัยเกี่ยวกับ พิพิธภัณฑ์วิทยา การศึกษาหรือการฝึกอบรมให้กับพิพิธภัณฑ์และผู้ประกอบอาชีพเกี่ยวข้อง กับพิพิธภัณฑ์

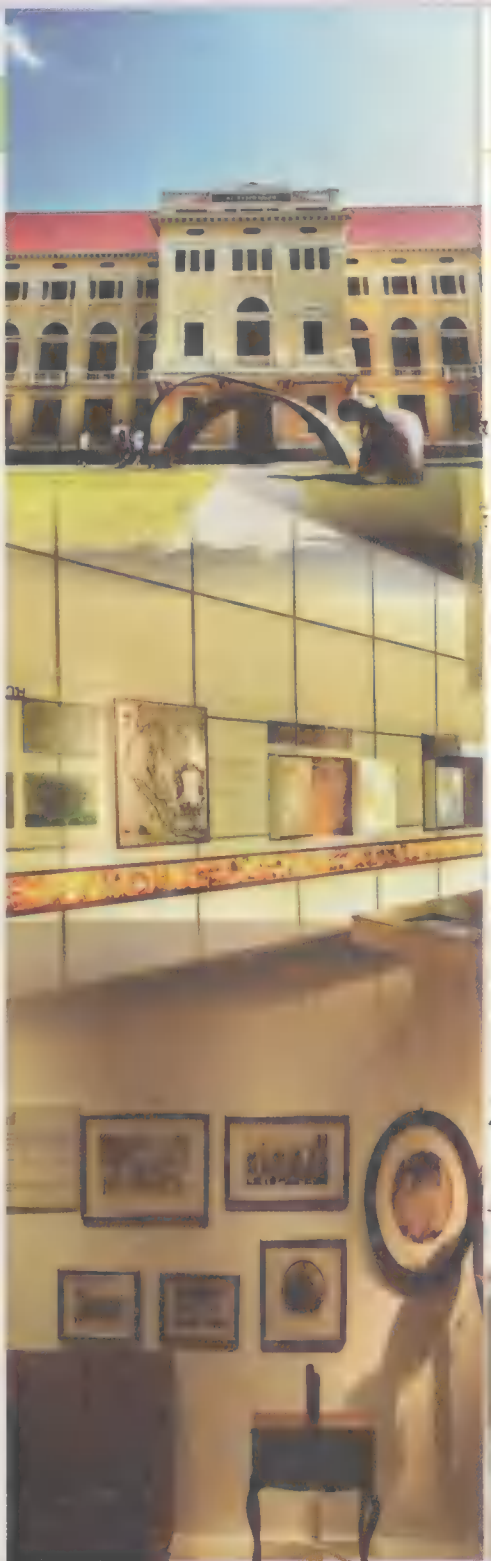

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ เป็นหน่วยงานเฉพาะด้านภายใต้สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน) สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรีจัดตั้งขึ้นตามประกาศคณะกรรมการบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ เมื่อวันที่ 18 มิถุนายน 2547 เพื่อกำกับดูแลการจัดตั้งพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้ แนวใหม่ให้เป็นแหล่งเรียนรู้อย่างรื่นรมย์ ที่เน้นการพัฒนาความคิด เพิ่มความรู้ และสร้างสรรค์ภูมิปัญญา พร้อมสนับสนุนและร่วมมือเป็นเครือข่ายกับพิพิธภัณฑ์อื่นทั่วประเทศเพื่อร่วมสร้างมาตรฐาน กระบวนการเรียนรู้และการบริหารจัดการพิพิธภัณฑ์ให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพมากขึ้น และเสริมสร้างความรู้ด้านพิพิธภัณฑ์วิทยาที่เหมาะสมแก่สังคมไทย โดยมีกลุ่มเป้าหมายเป็นนักเรียน นักศึกษา นักวิจัย และประชาชนทั่วไป

พิพิธภัณฑ์แห่งแรก : มิวเซียมสยาม พิพิธภัณฑ์การเรียนรู้

มิวเซียมสยาม พิพิธภัณฑ์การเรียนรู้ เป็น พิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งแรก ที่เน้นการสร้าง ประสบการณ์สดใหม่ในการชมพิพิธภัณฑ์ ซึ่งจัดตั้งขึ้น เพื่อเป็นต้นแบบของแหล่งเรียนรู้ที่น่ารื่นรมย์ และช่วยยกระดับมาตรฐานการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบใหม่ให้กับประชาชน โดยเฉพาะเด็กและเยาวชนไทยเกี่ยวกับการสร้างสำนึกในการรู้จักตนเอง รู้จักเพื่อนบ้าน และ รู้จักโลก รวมถึงการสร้างแนวคิดและภาพลักษณ์ใหม่ของ “พิพิธภัณฑ์” ในสังคมแห่งการเรียนรู้ ผ่านเทคโนโลยีสมัยใหม่ เพื่อให้การเรียนรู้ประวัติศาสตร์ เป็นไปอย่างสนุกสนานยิ่งขึ้น

ลักษณะเด่นของ “มิวเซียมสยาม พิพิธภัณฑ์การเรียนรู้”

เน้นการจัดนิทรรศการที่จะกระตุ้น
ต่อมความคิด และจุดประกายความอยากรู้
เกิดการตั้งคำถาม ให้ผู้เข้าชมได้ตั้งคำถามจาก
สิ่งที่เห็น แล้วไปสืบค้นหาความรู้ด้วยตนเองต่อไป

เน้นปฏิสัมพันธ์ (Interactive)
ระหว่างนิทรรศการและผู้ชม เพื่อให้เกิดการ
สื่อสารความรู้และการสร้างทักษะการเรียนรู้
ด้วยตนเองของผู้ชม คือ สามารถจับได้ เล่นได้
ด้วยประสาทสัมผัสทั้ง 6 คือ หู ตา จมูก ลิ้น
กาย (ด้านวัตถุ) และใจ (จิต)

ใช้เทคนิคการเล่าเรื่อง (Story
Telling) โดยใช้ตัวละครพูดถึงเนื้อหา นับแต่
อดีตถึงปัจจุบันของผู้คนและดินแดนในเอเชีย
ตะวันออกเฉียงใต้ และในประเทศไทย เพื่อให้ผู้
ชมได้ค้นหาคำตอบว่า “เราคือใคร” และ “ความ
เป็นไทยหมายถึงอะไร”

ห้องแสดงนิทรรศการถาวร “เรียงความประเทศไทย”

**ห้องที่ 1: เบิกโรง (Immersive-
Theater)** **ที่ตั้ง: ชั้น 1**

เป็นการเบิกตัวละครทั้งเจ็ดที่จะพาผู้
ชมย้อนกลับไปสู่เรื่องราวอันเป็นต้นกำเนิด จาก
สุวรรณภูมิสู่สยามประเทศ ถึงประเทศไทย เพื่อ
ค้นหาคำตอบว่าเราคือใคร และอะไรคือไทย

ห้องที่ 2: ไทยแท้ (Typically Thai)

ที่ตั้ง: ชั้น 1

เป็นห้องที่ทำให้เกิดความอยากรู้ว่า
ไทยแท้คืออะไร และเป็นอย่างไรจึงเรียกว่าไทยแท้

ห้องที่ 3: เปิดตำนานสุวรรณภูมิ

(Introduction to Suvarnabhumi) **ที่ตั้ง: ชั้น 3**

เป็นห้องที่แสดงถึงวิวัฒนาการ
สังคมก่อนจะมาเป็นบรรพบุรุษชาวสุวรรณภูมิ
ซึ่งมีความสำคัญว่า “สุวรรณภูมิ” คือชื่อที่
ชาวโลกเมื่อประมาณ 3,000 ปีก่อนใช้เรียก
ดินแดนแห่งความอุดมสมบูรณ์ทางทิศตะวันออก
ของอินเดีย ส่วนหนึ่งของพื้นที่แห่งนี้มี
กรุงเทพฯ ที่ยังนอนสงบนิ่งอยู่ใต้ทะเล ซึ่งการ
ศึกษาโครงกระดูกหุ้มฝังศพและอารยธรรมที่
ฝังอยู่ใต้ดินทำให้รู้จักดินแดนแห่งนี้มากขึ้น

ห้องที่ 4: สุวรรณภูมิ (Suvarnabhumi)

ที่ตั้ง: ชั้น 3

เป็นห้องที่ทำให้รู้จัก “สุวรรณภูมิ”
ดินแดนแห่งความมั่งคั่งผ่านผู้คน การเกษตร
การค้า การสร้างเมือง เทคโนโลยีแห่งโลหะ
และความเชื่อ (ผี-พราหมณ์-พุทธ) ซึ่งจะ
ทำให้รู้ว่าสุวรรณภูมิ คือ รากเหง้าของประเทศไทย

ห้องที่ 5: พุทธปัญญา (Buddhism)

ที่ตั้ง: ชั้น 3

สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับหัวใจของ
พุทธศาสนา ซึ่งมี คาถา เย ธมมา (อ่านว่า
เย-ท่า-มา) แปลว่า สิ่งทั้งหลายมีเหตุเป็น
แดนเกิด คาทายอดนียมแห่งสุวรรณภูมิ มূল
เหตุแห่งความใจกว้างและสันติ

ห้องที่ 6: กำเนิดสยามประเทศ
(The Founding of Ayutthaya) **ที่ตั้ง: ชั้น 3**

นำเสนอด้วยเทคนิคที่หลากหลาย
เพื่อให้เห็นนานาแว่นคว้นต่างๆ ที่เริ่มก่อตัว
ขึ้นเป็นนครรัฐ และสืบสานเรื่องราวของ
วีรบุรุษผู้สถาปนากรุงศรีอยุธยาจากตำนาน

ทำคู่มือของ เรื่องเล่าที่แสดงให้เห็นถึงความผสมผสานทางเชื้อชาติและวัฒนธรรม

ห้องที่ 7: สยามประเทศ (Siam) ที่ตั้ง: ชั้น 3

กรุงศรีอยุธยา มีสภาพภูมิศาสตร์ที่เหมาะสม ทั้งยังมีความอุดมสมบูรณ์ทางธรรมชาติและด้วยอำนาจทางการเมืองที่กว้างไกล ทำให้สามารถควบคุมการผลิตภายในราชอาณาจักรได้ นอกจากนี้กรุงศรีอยุธยายังเป็นอาณาจักรที่อยู่ใกล้ทะเล จึงพัฒนาตัวเองขึ้นเป็นศูนย์กลางการค้าทางทะเลของภูมิภาค และสืบเนื่องจากการติดต่อกับชาวยุโรปทำให้เกิดการผสมผสานระหว่างผู้คนและวัฒนธรรม เกิดเป็นความรุ่งเรืองทางวัฒนธรรมที่หลากหลายขึ้นในแผ่นดิน ไม่ว่าจะเป็นการเมือง การทหาร ภาษา และสถาปัตยกรรม

ห้องที่ 8: สยามยุทธ์(TheWar Room) ที่ตั้ง: ชั้น 3

เหตุแห่งสงครามในสมัยกรุงศรีอยุธยา มีมูลเหตุใหญ่ๆ คือ ความต้องการแสดงพระองค์ของกษัตริย์ ในฐานะ “พระจักรพรรดิ” เหนือพระเจ้าแผ่นดิน และเพื่อกวาดต้อน “คน” อันเป็นแรงงานและกำลังรวบรวมถึงการครอบครองสินค้าสำคัญของรัฐอื่น สงครามจึงไม่ใช่เรื่องของรัฐต่อรัฐ หากเป็นเรื่องของพระมหากษัตริย์รัฐหนึ่งกับพระมหากษัตริย์อีกรัฐหนึ่ง และนอกจากการสู้รบแล้วยังมีการแสดงถึงภูมิปัญญา การวางกลยุทธ์ กลุ่มชาติพันธุ์ และศิลปกรรมอีกด้วย

ห้องที่ 9: แผนที่ความขบถย้อนบนแผ่นกระดาษ (The Map Room) ที่ตั้ง: ชั้น 2

ผืนดินตามธรรมชาติ คงไม่มีเส้นแบ่งใดๆ มาขวางกั้นผู้คน แต่เส้นพรมแดนก็ถูกสร้างขึ้นโดยผู้ล่าอาณานิคมเพื่อแบ่ง “เขา” สร้าง “เรา” และรวมไปถึงการสร้าง “ชาติ” ให้มีตัวตนขึ้นมาจริงๆ มูลเหตุที่ทำให้เกิดการ

จัดแบ่งชุมชนเชื้อชาติญาติพี่น้องออกจากกัน ห้องที่ 10: กรุงเทพฯภายใต้ฉากอยุธยา (Bangkok : New Ayutthaya) ที่ตั้ง: ชั้น 2

เรื่องราวเมื่อครั้งสิ้นกรุงศรีอยุธยา ชาวกรุงศรีก็สร้างเมืองของพวกเขาขึ้นมาใหม่บนผืนดิน “บางกอก” ซึ่งพวกเขาได้จำลองแนวคิดและสืบสานวัฒนธรรมมาจากเมืองเก่ามากมาย อีกทั้งเมื่อเริ่มสร้างกรุงใหม่ จึงได้เกณฑ์ผู้คนหลากหลายเชื้อชาติมาช่วยกัน จนเมื่อสร้างเสร็จจึงลงหลักปักฐาน กลายเป็นชาวกรุงเทพฯ ในที่สุด

ห้องที่ 11: ชีวิตนอกกรุงเทพฯ (Village Life) ที่ตั้ง: ชั้น 2

สื่อให้เห็นถึงภูมิปัญญาท้องถิ่น และความฉลาดหลักแหลม ไม่ว่าจะเป็นของเล่น อุปกรณ์การดักสัตว์ เครื่องมือทำกิน ความเชื่อ และพิธีกรรม ที่แสดงให้เห็นถึงอัจฉริยภาพการสร้างสรรค์ และ วิถีเกษตรที่ผูกพันกับชาวสยามมาจนถึงทุกวันนี้

ห้องที่ 12: แปลงโฉมสยามประเทศ (Changes) ที่ตั้ง: ชั้น 2

การติดต่อกับโลกตะวันตก ทำให้เกิดปรากฏการณ์ใหม่ๆ ในสังคมสยามหลายด้านการเริ่มสร้างถนน ไม่เพียงแต่เปลี่ยนวิธีการคมนาคมเท่านั้น หากยังเปลี่ยนวิถีชีวิตของผู้คนที่คุ้นชินกับสายน้ำและความชุ่มชื้น นับจากนี้ถนนจะเร่งกงล้อแห่งความเปลี่ยนแปลงให้สยามเปลี่ยนโฉมไปตลอดกาล

ห้องที่ 13: กำเนิดประเทศไทย (Politics & Communications) ที่ตั้ง: ชั้น 2

จากสยาม ทำไมกลายเป็นไทย ห้อง

นี้จะกระตุ้นให้เกิดการค้นหาคำตอบว่า “วัน
เกิดประเทศไทยคือวันที่เท่าไร” และ “กรม
โฆษณาการมาเกี่ยวข้องอย่างไร”

ห้องที่ 14: สิ้นวันตก (Thailand- and the World) ที่ตั้ง: ชั้น 2

เป็น ห้อง ที่ แสดง ให้ เห็น ถึง
ประวัติศาสตร์โลกใหม่ที่เกิดขึ้นอย่างมีชีวิตชีวา
ภายหลัง ความบอบช้ำจากสงครามโลกครั้งที่
2 ในทศวรรษ 1940 เศรษฐกิจที่กำลัง
รุ่งเรือง ผู้คนยิ้มแย้มแจ่มใส เสียงเพลงแห่ง
ความหวัง และสนุกสนาน กล่อมให้ผู้คนลืม
ความเจ็บปวดจากสงครามไปได้หมดสิ้น และ
ประเทศไทยก็โยก “ดอลลาร์” จากการเปิดอ้า
รับวัฒนธรรมอเมริกันอย่างเป็นล่ำ-
เป็นสัน

ห้องที่15: เมืองไทยวันนี้ (Thailand Today) ที่ตั้ง: ชั้น 2

ผ่านกาลเวลามากกว่า 3,000 ปี มีสิ่ง
ใดบ้างที่สืบทอดจากรุ่นสู่รุ่น จนฝังตรึงเป็น “ดี
เอ็นเอ” ของความเป็นไทย มีสิ่งใด ใดบ้างที่ยัง
อยู่กับเรา และมีสิ่งใด ใดบ้างที่หล่นหายไป
อย่างน่าเสียดาย ภาวะอันลึกลับของคนรุ่น
ปัจจุบันน่าจะแก้ไขได้ หากทุกคนเรียนรู้ “ความ
เป็นไทยที่แท้จริง” “ความเป็นไทยที่อยู่บนพื้น
ฐานของความหลากหลาย” “ความเป็นไทยที่
รู้จักเลือกรับและปรับใช้” นั่นคือ การผสม
ผสานสิ่งดีงามจนกลายเป็นเอกลักษณ์ของเรา

ห้องที่16: มองไปข้างหน้า (Thailand Tomorrow) ที่ตั้ง: ชั้น 2

เป็นห้องที่ตอกย้ำว่า “วันพรุ่งนี้ของ
ประเทศไทยจะเป็นเช่นไร คนรุ่นปัจจุบันเท่านั้น
ที่จะให้คำตอบได้”

ห้องที่ 17: ดึกเก่าเล่าเรื่อง ที่มาของ มิวเซียมสยาม ที่ตั้ง: ชั้น 1

ผู้ชมสามารถเรียนรู้ทุกอย่างใน
มิวเซียมสยาม นับตั้งแต่ความเป็นมาและ
พัฒนาการของพื้นที่ในบริเวณนี้ แม้กระทั่งตัว
อาคารนิทรรศการ เนื่องจากตอนบูรณะ

“อาคารสำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์เก่า
(เดิม)” ซึ่งสร้างขึ้นในสมัยรัชกาลที่ 6 เพื่อ
เป็นอาคารพิพิธภัณฑ์นั้น ได้มีการค้นพบ
ความเก๋กาของสถาปนิกและช่างในสมัย
ก่อน นอกจากนี้ยังจัดให้มีการขุดค้นทาง
โบราณคดีในพื้นที่ ซึ่งนำไปสู่การค้นพบ
รากฐานของวังในสมัยรัชกาลที่ 3 และ
รัชกาลที่ 5 ทีมงานผู้จัดสร้างพิพิธภัณฑ์จึง
อยากชักชวนให้ผู้ชมมาสวมวิญญาณเป็น
“นักโบราณคดีสมัครเล่น” และค้นหาอดีต
ของพื้นที่แห่งนี้

สัญลักษณ์ “สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้
แห่งชาติ” และ “มิวเซียมสยาม พิพิธภัณฑ์
การเรียนรู้”

คนกบแดง หรือ รูปคนท่าทำเป็น
กบ เป็นสัญลักษณ์ของสถาบันพิพิธภัณฑ์
การเรียนรู้แห่งชาติ เพราะกบถือเป็นสัตว์
ศักดิ์สิทธิ์ที่แสดงถึงความอุดมสมบูรณ์ เป็น
ที่เคารพบูชาทั่วทั้งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
เห็นได้จากลวดลายบนกลองมโหระทึกที่เป็น
เครื่องมือใช้ประกอบตีในพิธีกรรมขอฝน

สถานที่ตั้ง

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่ง
ชาติ และมิวเซียมสยาม พิพิธภัณฑ์การ
เรียนรู้ มีเนื้อที่ประมาณ 7 ไร่ ตั้งอยู่ในพื้นที่
กระทรวงพาณิชย์ (เดิม) บริเวณท่าเตียน
ข้างวัดโพธิ์ ถนนสนามไชย ซึ่งเป็นส่วนหนึ่ง
ของพื้นที่บนเกาะรัตนโกสินทร์ชั้นใน อันเป็น
เมืองมรดกที่มีชีวิตของไทย (The City of-
Living Heritage) และเป็นศูนย์กลางของ
จิตวิญญาณคนไทย เพื่อสื่อถึงการนำภาพ
ลักษณ์แห่งอดีตมาใช้สื่อถึงอนาคต ภายใน
พื้นที่ประกอบด้วยอาคารหลัก 4 อาคาร คือ

อาคารนิทรรศการถาวรหรืออาคารพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้ ซึ่งเป็นอาคารกระทรวงพาณิชย์สร้างในสมัยรัชกาลที่ 6 มีรูปแบบนีโอคลาสสิก ที่สถาบันฯ ได้อนุรักษ์และพัฒนาเพื่อจัดแสดงนิทรรศการถาวรเรื่อง “เรียงความประเทศไทย” พร้อมด้วยร้านค้าพิพิธภัณฑ์ คิดเป็นพื้นที่รวมกว่า 3,000 ตารางเมตร

อาคารนิทรรศการชั่วคราวและกิจกรรมพิเศษ รวมถึงร้านอาหาร และเครื่องดื่มจะเป็นพื้นที่จัดแสดงนิทรรศการหมุนเวียน ซึ่งจะมีการปรับเปลี่ยนหัวข้อการจัดแสดงให้ผู้ชมได้ตื่นตาตื่นใจสนุกไปกับการเรียนรู้ประเด็นใหม่ๆ ทางประวัติศาสตร์ชาติพันธุ์ และภูมิปัญญา

อาคารโรงปฏิบัติการนิทรรศการและหลุมขุดค้นทางโบราณคดี

อาคารสำนักงานพิพิธภัณฑ์ประกอบด้วยพื้นที่สนับสนุนการเรียนรู้อย่างรื่นรมย์อีกมากมาย อาทิ ศูนย์เพลินคิดเพลินรู้ (Knowledge Center) ห้องประชุม/ห้องฉายภาพยนตร์ และห้องกิจกรรมสำหรับเด็กเล็ก

นอกจากนี้ยังมีการรวบรวมผลงานวิจัยต่างๆ มาไว้ในที่เดียวกัน พร้อมจัดสัมมนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อสะท้อนถึงความเป็นศูนย์กลางของสถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติในฐานะองค์กรรวมความรู้ทางด้านประวัติศาสตร์ และศิลปวัฒนธรรมอย่างแท้จริง

ข้อมูลอื่นๆ

เปิดให้บริการทุกวันอังคาร-อาทิตย์ เวลา 10.00-18.00 น.

สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ เลขที่ 4 ถนนสนามไชย แขวงพระบรมมหาราชวัง เขตพระนคร กรุงเทพฯ 10200

โทรศัพท์ 0-2225-2777

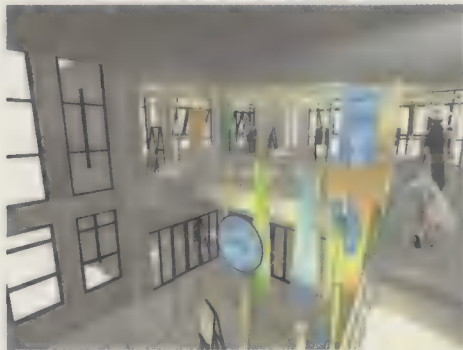
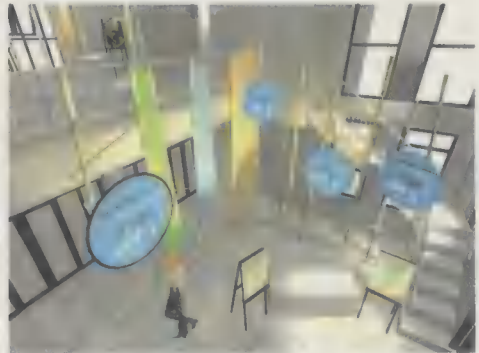
โทรสาร 0-2225-2775

เว็บไซต์ www.ndmi.or.th

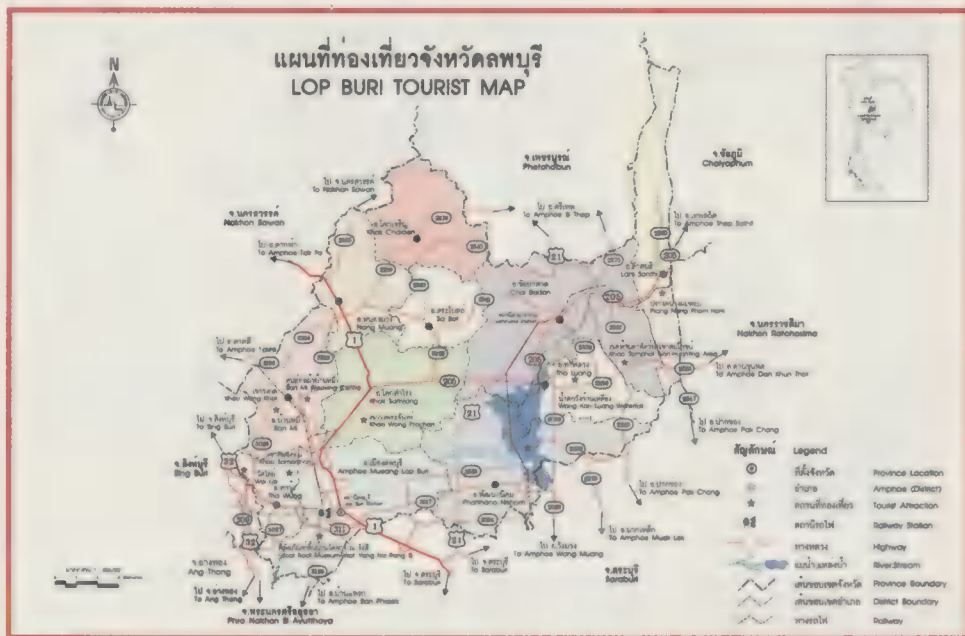
ตามประกาศคณะกรรมการบริหารสำนักบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ที่ 3/2551 อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 18 มาตรา 25 มาตรา 28 และมาตรา 29 แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน) พ.ศ. 2547 ให้สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ มีวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

1. ส่งเสริมให้ประชาชนมีโอกาสดูหาความรู้ และพัฒนาความสามารถโดยผ่านกระบวนการเรียนรู้สู่สาธารณะ ซึ่งเป็นการเรียนรู้ตลอดชีวิต
2. ให้สังคมไทยมีแหล่งรวมความรู้ต่างๆ ในเชิงบูรณาการอย่างกว้างขวางเพื่อเป็นสถานที่เพิ่มพูนความรู้ ความคิดสร้างสรรค์ พัฒนาคุณภาพความคิด และสร้างจินตนาการให้แก่ประชาชน
3. เผยแพร่คุณค่าของชีวิตอันดีงามและทันสมัย ซึ่งเป็นประโยชน์แก่ความต้องการในการพัฒนาบุคลากรของชาติ
4. เชื่อมโยง สนับสนุน และร่วมมือเป็นเครือข่ายกับพิพิธภัณฑ์ เพื่อจัดให้เป็นระบบพิพิธภัณฑ์ของประเทศ

นิทรรศการพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น จังหวัดลพบุรี
ณ อาคารสำนักศิลปะและวัฒนธรรม
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

แผนที่ท่องเที่ยวจังหวัดลพบุรี

พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี

พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ สมเด็จพระนารายณ์

พิพิธภัณฑ์วัดเขาวงพระจันทร์

พิพิธภัณฑ์วัดไผ่

พิพิธภัณฑ์วัดโคกหม้อ

พิพิธภัณฑ์วัดถ้ำตะโกพุทธโสภา

พิพิธภัณฑ์วัดท่าโขลง

พิพิธภัณฑ์ไทยพวน วัดบ้านทราย

พิพิธภัณฑ์เรือพื้นบ้าน วัดยาง ณ รังสี

หอโสมกิลปี (พิพิธภัณฑ์วัดเชิงท่า)

พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านหัวสำโรง

พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านไทเบ็งโคกสลุง

พิพิธภัณฑ์ศูนย์การทหารปืนใหญ่ (พิพิธภัณฑ์จอมพล ป. พิบูลสงคราม, พิพิธภัณฑ์พระยาพลพล
พยุหเสนา)

พิพิธภัณฑ์ทหารบกพิเศษ

ห้องรวบรวมพระราชประวัติรัชกาลที่ 8 โรงพยาบาลอานันทมหิดล

พิพิธภัณฑ์โรงเรียนชัยบาดาลวิทยา

พิพิธภัณฑ์โรงเรียนสरोโบสถ์วิทยาการ

ศูนย์วัฒนธรรมโรงเรียนโคกสำโรงวิทยา พิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน

ศูนย์ศิลปาชีพประชาชนสันต์

ศูนย์ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านไทยพวน บ้านหลุมข้าว

ศูนย์ข้อมูลเมืองโบราณชัยจำปาและจำปาศรีสินธร

ศูนย์วัฒนธรรมตำบลโพทอง

แหล่งเรียนรู้ศูนย์ศึกษาเมืองลพบุรี

พิพิธภัณฑ์เมืองโบราณชัยจำปา

แหล่งโบราณคดีบ้านโป่งมะนาว

แหล่งโบราณคดีพรมหินใต้

พิพิธภัณฑ์ลุ่มน้ำป่าสัก

แหล่งเรียนรู้สหวิทยาการ เขาเระวณ

แหล่งเรียนรู้เขตห้ามล่าสัตว์ป่าเขาสมโภชน์

เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าซับลังกา

สวนสัตว์ลพบุรี

พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติสมเด็จพระนารายณ์

ชื่อ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติสมเด็จพระนารายณ์
ที่อยู่ ถ. สรศักดิ์ ต.ท่าหิน อ.เมือง จ.ลพบุรี 15000

ข้อมูลทั่วไป

พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติสมเด็จพระนารายณ์จัดแสดงศิลปะโบราณวัตถุและนิทรรศการ ตามอาคารต่างๆ ในบริเวณพระนารายณ์ราชนิเวศน์ ดังนี้

1. พระที่นั่งพิมานมงกุฏ จัดแสดงหลักฐานโบราณวัตถุสมัยก่อนประวัติศาสตร์ที่พบจากแหล่งโบราณคดีลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยา บริเวณภาคกลางของประเทศไทยและแหล่งโบราณคดีจังหวัดลพบุรี โครงกระดูกมนุษย์ ภาชนะดินเผา เตาดินเผา เครื่องมือเครื่องใช้ทำจากโลหะ ภาชนะสำริด เครื่องประดับทำจากหินและเปลือกหอย เป็นต้น ภายในพระที่นั่งแบ่งเป็นห้องต่างๆ

2. พระที่นั่งจันทรพิศาล เป็นลักษณะสถาปัตยกรรมแบบทรงไทย จัดแสดงเรื่องประวัติศาสตร์ การเมือง สังคม วัฒนธรรม และพระราชประวัติของสมเด็จพระนารายณ์มหาราช และห้องด้านหลังจัดแสดงงานประณีตศิลป์สมัยกรุงศรีอยุธยาและกรุงรัตนโกสินทร์

3. หมู่ตึกพระประเทียบ (อาคารชีวิตไทยภาคกลาง) เป็นอาคารลักษณะสถาปัตยกรรมผสมแบบตะวันตก จัดแสดงเรื่องชีวิตไทยภาคกลาง การดำรงชีวิต ที่อยู่อาศัย เครื่องมือ เครื่องใช้ประกอบอาชีพประมง การเกษตร และศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านของคนไทยในภาคกลาง โดยเฉพาะจังหวัดลพบุรีที่ใช้ในอดีตจนถึงปัจจุบัน

4. พิพิธภัณฑที่หนึ่งใหญ่ จัดแสดงหนังใหญ่ เรื่องรามเกียรติ์ ซึ่งได้มรดกจากวัดตะเคียน ตำบลท้ายตลาด อำเภอเมืองลพบุรี

ข้อมูลบริการ

เปิดให้เข้าชมทุกวัน เว้นวันจันทร์-อังคาร

ตั้งแต่เวลา 8.30-16.00 น.

ค่าเข้าชม ชาวไทย 10 บาท ชาวต่างประเทศ 30 บาท

สอบถามรายละเอียด โทร. 0 3641 1458

พิพิธภัณฑวัดเขาวงพระจันทร์

ชื่อ พิพิธภัณฑวัดเขาวงพระจันทร์

ที่อยู่ วัดเขาวงพระจันทร์ ต.ห้วยโป่ง อ.โคกสำโรง จ.ลพบุรี 15120

ข้อมูลทั่วไป

เขาวงพระจันทร์ก่อตั้งโดยหลวงพ่อก๊กเจ้าอาวาส มีวัตถุประสงค์ที่จะเก็บสิ่งของที่มีคุณค่าของแผ่นดินไว้ให้เยาวชนรุ่นหลังได้ศึกษาและอนุรักษ์ไว้ไม่ให้ตกไปอยู่กับคนต่างชาติ หรือ คนที่ไม่รู้จักคุณค่า พิพิธภัณฑเป็นอาคารไม้สัก 3 ชั้น ตั้งอยู่เชิงเขาหลังกุฏิอาคารชั้นแรกจัดแสดง โบราณวัตถุต่าง ๆ เช่น ไหโบราณ ขามสังคโลก ถ้วยเบญจรงค์ งาช้าง ไม้ตะพดหลายรูปแบบ แก้วหินหยก ฯลฯ ชั้นที่สอง จัดแสดงนิทรรศการพระเครื่อง พระบูชา เครื่องใช้ของพระสงฆ์ ดาลปัตร พัดยศ ฯลฯ มีพระพุทธรูปหลากหลาย อิริยาบถและหลายยุคสมัย ชั้นที่สาม รวบรวม พระบรมฉายาลักษณ์ ของพระพุทธเจ้าหลวงรัชกาลที่ 5 ในอิริยาบถต่าง ๆ มากกว่า 100 รูป ประดับด้วยกรอบที่สวยงามและมีคุณค่าอย่างยิ่ง

บริเวณเชิงเขาจะเป็นที่ตั้งของวัดเขาวงพระจันทร์จะมีทางบันไดขึ้นไปสู่ยอดเขา ประมาณ 3,790 ขั้น ยอดเขานี้สูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ 650 เมตร ถ้าวัดจากเชิงเขาถึง ยอดเขาโดยแนวบันไดจะยาว 1,680 เมตร ใช้เวลาเดินทางจากเชิงเขาถึงยอดเขาประมาณ 2 ชั่วโมง สองข้างทางจะเต็มไปด้วยป่าไม้ขึ้นสลับซับซ้อนเต็มไปหมด บางแห่งจะเป็นที่ลาด บาง แห่งจะเป็นที่ชัน เมื่อขึ้นไปถึงยอดเขาวงพระจันทร์จะมองเห็นทิวทัศน์เบื้องล่างได้ไกลสุดสายตา ในหน้าเทศกาลเดือนสาม ประชาชนโดยเฉพาะชาวไทยเชื้อสายจีนทั้งใกล้และไกลจะหลั่งไหลกัน มานมัสการรอยพระพุทธรูปและพระพุทธรูปบนยอดเขาแห่งนี้เนื่องแน่นเป็นประจำทุกปี สิ่งก่อสร้างและรูปแบบของการแสดงความเคารพที่วัดนี้จึงค่อนข้างจะมีอิทธิพลจีนหรือฝาย มหายานอยู่มาก เขาวงพระจันทร์ได้ชื่อว่าเป็นเขาที่สูงที่สุดของจังหวัดลพบุรี และเป็นภูเขาที่ สร้างชื่อเสียงให้ผู้คนรู้จักเมืองลพบุรีมาช้านานแล้ว นอกจากนั้นภูเขานี้ยังเป็นที่มาแห่งตำนาน เมืองเรืองท้าวภักชนาก และเรื่องพระเจ้ากรุงจีน อีกด้วย

ข้อมูลบริการ

โทร. 0 3665 0188

การเดินทาง มีรถโดยสารประจำทางจากสถานีขนส่ง สายลพบุรี โคกสำโรง ผ่านทางหน้าวัดและเหมารถรับจ้าง จากปากทางเข้าวัดเข้าไปอีกประมาณ 5 กิโลเมตร

พิพิธภัณฑวัดไลย์

ชื่อ พิพิธภัณฑวัดไลย์

ที่อยู่ วัดไลย์เลขที่1 หมู่ที่10 ต.เขาสมอคอน อ.ท่าม่วง จ.ลพบุรี 15150

ข้อมูลทั่วไป

พิพิธภัณฑวัดไลย์ก่อสร้างสมัยพระครูสุพุทธิสุนทร(หลวงพ่สงวน)ปีพ.ศ.2472-2487 อดีตเจ้าอาวาสวัดไลย์ ซึ่งท่านเป็นผู้มีบารมีมาก เป็นที่เคารพนับถือของชาวบ้านทั่วไป เริ่มสร้างพิพิธภัณฑครั้งแรก “หอประชุม” ซึ่งตั้งอยู่ในบริเวณหลังพิพิธภัณฑในปัจจุบัน ต่อมาพระครูสถิตปุณฺณากสิณฺท์ (หลวงพ่สงวน) อดีตเจ้าอาวาสวัดไลย์ พร้อมกรรมการวัดได้จัดทำพิพิธภัณฑหลังใหม่และเปิดให้ชมในปี พ.ศ. 2528 ปัจจุบันวัดไลย์ได้ก่อสร้างวิหารสำหรับประดิษฐานพระศรีอารียขึ้นใหม่ ด้านหน้าเป็นรูปมณฑลจตุรมุขแลดูสง่างามมาก นอกจากนี้แล้วยังมีสิ่งที่น่าสนใจอีกหลายอย่าง เช่น พระวิหาร ซึ่งเป็นสถาปัตยกรรมแบบอยุธยาตอนต้น คือ มีลักษณะเจาะช่องผนังแทนหน้าต่าง ภายในมีพระประธานขนาดใหญ่ปางมารวิชัย ลงรักปิดทอง มีฐานเรือนแก้วแบบพระพุทธชินราช จังหวัดพิษณุโลก ด้านหน้าและด้านหลังของพระวิหารมีภาพปูนปั้นเรื่องทศชาติ และเรื่องปฐมสมโพธิ ซึ่งนับว่าเป็นภาพประติมากรรมฝาผนังขนาดใหญ่ที่มีความสำคัญยิ่งขึ้นหนึ่งของชาติ นอกจากนี้ยังมีพระอุโบสถ และวิหารรูปมณฑปยอดปราสาทอยู่ใกล้ ๆ กับพระวิหาร และพิพิธภัณฑประจำวัดซึ่งมีของเก่ามากมายให้ชม เช่น พระพุทธรูป เครื่องหมาย เครื่องลายคราม เครื่องมือ เครื่องใช้สมัยโบราณ และอื่น ๆ อีกมากมาย

ข้อมูลบริการ

เปิดทุกวันไม่เว้นวันหยุดราชการ

เวลา 09.00-16.00น.

โทร. 036-489-105

การเดินทาง

ใช้เส้นทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 311 (ลพบุรี - สิงห์บุรี) แล้วเลี้ยวเข้าสู่ทางหลวงหมายเลข 3028 ตรงสี่แยกไฟแดง(กม.ที่18) เข้าไปอีกระยะทางประมาณ 6 กิโลเมตร มีรถโดยสารประจำทางผ่านหลายสาย คือสายลพบุรี - ท่าโขลง สายโคกสำโรง - บ้านหมี่ และสายสิงห์บุรี - บ้านหมี่

ชื่อ พิพิธภัณฑวัดโคกหม้อ

ที่อยู่ วัดโคกหม้อ ม.9 ต.โพธิ์เก้าต้น อ.เมือง จ.ลพบุรี 15000

ข้อมูลทั่วไป

วัดโคกหม้อแต่เดิมเป็นวัดร้างสันนิษฐานว่าเป็นวัดที่สร้างขึ้นในสมัยพระนครศรีอยุธยา เป็นราชธานี ต่อมาได้รับการบูรณะสร้างเป็นวัดขึ้นมาอีกครั้ง และได้รับการพัฒนาจากความร่วมมือร่วมใจของคนในชุมชนอย่างต่อเนื่องจนมาถึงปัจจุบัน วัดโคกหม้อได้รับการพัฒนาอย่างรวดเร็ว ทั้งในด้านศาสนวัตถุ และวัฒนธรรมประเพณีที่ดิงงามตามภูมิปัญญาท้องถิ่น และตามเจตนารมณ์อันแน่วแน่ของท่านพระครูศีลสังวรวิสุทธิและชุมชน

สภาพสังคมโดยทั่วไป ชาวบ้านวัดโคกหม้อประกอบอาชีพทางการเกษตรกรรม ทำนา ทำไร่ ทำสวน และสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่นโดยการปั้นโอ่ง อ่าง ที่ทำให้คนรุ่นหลังได้ศึกษาและสืบทอดจากรุ่นสู่รุ่น เรียนรู้วิถีการดำรงชีวิตของชาววัดโคกหม้อที่ยังคงมีความเป็นชุมชนเอื้ออารีตามแบบฉบับของสังคมไทยในสมัยก่อน ที่เรามีความภาคภูมิใจในความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของชุมชนวัดโคกหม้อ และขอให้ทุกคนมาสัมผัส

แหล่งเรียนรู้ภายในพิพิธภัณฑวัดโคกหม้อนั้นประกอบไปด้วยวัตถุโบราณ หาดูได้ยากและประเมินค่ามิได้ เป็นการเก็บรวบรวมอย่างเป็นหมวดหมู่ และศึกษาค้นคว้าตามความสนใจของที่ต้องการจะศึกษาค้นคว้า เช่น พระพุทธรูปสมัยต่างๆที่ยังคงความเป็นศิลปะไทย จีน และตะวันตก เครื่องปั้นดินเผา เครื่องเคลือบ เครื่องทองเหลือง เงินตราหลายยุคสมัย เช่น เงินพดด้วง เฟือง และธนบัตรหายาก แม้กระทั่งคัมภีร์ซึ่งเราคงหาดูไม่ได้ง่าย ๆ ในสมัยนี้ ที่นี้ยังมีสิ่งที่น่าสนใจอีกมากมายในวัดโคกหม้อ

ข้อมูลบริการ

โทร.036-656737

พิพิธภัณฑ์วัดถ้ำตะโกพุทธโสภา

ชื่อ พิพิธภัณฑ์วัดถ้ำตะโกพุทธโสภา

ที่อยู่ เลขที่59 หมู่5 ต.เขาสมคอน อ.ท่าม่วง จ.ลพบุรี 15180

ข้อมูลทั่วไป

พิพิธภัณฑ์วัดถ้ำตะโกพุทธโสภา เริ่มก่อตั้งมาตั้งแต่ปีพุทธศักราช2532 ในคราวหลวงปู่พระอุปัชฌาย์ชั่ว อนุทมโม เป็นเจ้าอาวาส ซึ่งในช่วงแรกได้ใช้ชั้นบนของหอสวดมนต์เป็นที่จัดแสดง โดยได้รวบรวมสิ่งของต่างๆ เช่น พระพุทธรูปศิลปะสมัยต่างๆ สิ่งของพระราชทาน เครื่องถ้วยชามสังคโลก เครื่องมือเครื่องใช้พื้นบ้าน เป็นต้น แต่เนื่องจากการบริหารจัดการจัดการยังไม่เป็นระบบมากนัก จึงยังไม่เป็นที่รู้จักของคนทั่วไป

ต่อมาเมื่อพระอธิการอนุชาติ อธิชาโต มาดำรงตำแหน่งเจ้าอาวาสจึงได้มีการรวบรวมและจัดหมวดหมู่วัตถุให้เป็นระเบียบ พร้อมทั้งได้จัดที่แสดงเพิ่มเติมอีกคือ บริเวณชั้นล่างหอสวดมนต์และกุฏิสงฆ์ทรงไทยมีการบริหารจัดการร่วมกันระหว่างวัด ชุมชน และหน่วยงานราชการต่างๆโดยได้รับคำปรึกษาจากชมรมอนุรักษ์โบราณวัตถุสถานและสิ่งแวดล้อมจังหวัดลพบุรี พิพิธภัณฑ์วัดถ้ำตะโกพุทธโสภา จึงเป็นที่รู้จักมากขึ้นเนื้อหาและวัตถุที่จัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ์ชั้นล่างหอสวดมนต์ มีการจัดแสดงดังนี้

- พระพุทธรูปสำคัญ	- ตู้พระธรรม
- สิ่งของพระราชทาน	- เครื่องแก้ว
- เครื่องถ้วยชามสังคโลก	- ภาชนะดินเผา และภาชนะเคลือบ
- เครื่องใช้พื้นบ้าน	

ชั้นบนหอสวดมนต์ มีการจัดแสดงดังนี้

- พระพุทธรูปหินทราย	- พระพุทธรูปสำคัญ
- เครื่องถ้วยชามสังคโลก	- เครื่องแก้ว
กุฏิสงฆ์ทรงไทย มีการจัดแสดงดังนี้	
- เครื่องใช้พื้นบ้าน ชนิดต่างๆ	

ข้อมูลบริการ

เปิดบริการทุกวัน

เวลา 10.00-15.00น.

คณะบุคคลที่ประสงค์จะเข้าชมโปรดแจ้งให้ทางพิพิธภัณฑ์ทราบก่อน โดยติดต่อที่พระอธิการอนุชาติ อธิชาโต เจ้าอาวาส โทร.089-980-4846

นางวันเพ็ญ อัมมฤ ผู้ใหญ่บ้านหมู่ 5 โทร.086-125-1455

พิพิธภัณฑ์วัดท่าโขลง

ชื่อ พิพิธภัณฑ์วัดท่าโขลง

ที่อยู่ วัดท่าโขลง ม.9 ต.เขาสมอคอน อ.ท่าม่วง จ.ลพบุรี 15180

ข้อมูลทั่วไป

วัดท่าโขลง ตั้งอยู่ในความดูแลปกครองของ ต.เขาสมอคอน อ.ท่าม่วง จ.ลพบุรี ตำบลเขาสมอคอนเป็นที่ตั้งของเทือกเขาสมอคอน ซึ่งตำนานมีขึ้นอกเทือกเขาแห่งนี้ เป็นสำนักดัดศิลาของเหล่าฤาษีผู้มีฤทธิ์เรืองเวทย์ ในยุคของพระนางจามเทวี เป็นที่ประสิทธิ์ประสาทตำรับสรรพวิชาให้กับหน่อเชือกษัตริย์ พระบรมวงศ์ในสมัยของท่านในยุคนั้น วัดท่าโขลงตั้งอยู่ในชุมชนกลางตลาดท่าโขลงใกล้ชิดกับวัดไผ่ซึ่งมีพระศรีอารียเมตไตรพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์ เป็นที่ตั้งแห่งความเคารพศรัทธาของชาวลพบุรีและชาวพุทธทั้งในและต่างประเทศหากเปรียบเทียบไปแล้วทั้ง 2 วัด ทั้งวัดไผ่ และวัดท่าโขลง เป็นวัดพี่น้องก็คงจะไม่เกินความเป็นจริง อีกประการหนึ่งในอดีตท่านเจ้าอาวาสทั้งสองวัดคือ หลวงพ่อเล็ก และหลวงพ่อนิธ วัดท่าโขลง ทั้งสองท่านเป็นพระสหธรรมิกกัน หรือพูดจาประสาชวษ่านก็เปรียบทั้งสองท่านนั้น เป็นเพื่อนซี้บิกกันนั่นเอง ทั้งสองท่านนั้นเป็นอดีตพระเกจิอาจารย์ที่คงแก่เรียนมีอาคมขลังอยู่ในระดับแนวหน้าในสมัยนั้น ต่อจากนั้นเข้าไปกราบขอพรต่อพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์สนทนากับท่านเจ้าอาวาสวัดท่าโขลง อายุของท่านยังอยู่ในวัยหนุ่ม มุ่งเน้นในเรื่องพัฒนา เจ้าอาวาสท่านนี้ ก็ยังมีพระอาจารย์ที่มีอาคมขลัง ซึ่งชาวลพบุรี รู้จักและศรัทธาต่อท่านเป็นอย่างดี

ข้อมูลบริการ

เปิดทุกวัน โทร 036-489269

ไม่เสียค่าเข้าชม

บริหารจัดการโดยวัด ก่อตั้งปี 2550

พิพิธภัณฑ์ไทยพวน วัดบ้านทราย

ชื่อ พิพิธภัณฑ์ไทยพวน วัดบ้านทราย

ที่อยู่ ตั้งอยู่บริเวณใต้ศาลาการเปรียญวัดบ้านทราย เลขที่ 1 หมู่ 2 ต.บ้านทราย

อ.บ้านหมี่ จ.ลพบุรี 15110

ข้อมูลทั่วไป

ไทยพวนตำบลบ้านทราย เป็นชนชาติที่สืบเชื้อสายมาจากชาวพวน ซึ่งมีถิ่นฐานเดิมตั้งอยู่ที่เมืองเชียงขวาง ประเทศลาว ต่อมาได้อพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐานอยู่ในประเทศไทยเมื่อราว 200 ปีมาแล้ว โดยแยกย้ายกันอยู่ในทุกภูมิภาครวมทั้งหมด 19 จังหวัด และพื้นที่ของตำบลบ้านทราย อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี ก็เป็นพื้นที่หนึ่งในการตั้งถิ่นฐาน และถือได้ว่าอำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรีมีชาวไทยพวนอาศัยอยู่มากที่สุดแห่งหนึ่งของประเทศ

ภายในพิพิธภัณฑ์ฯ ได้จัดแสดงสิ่งของเครื่องใช้ต่างๆ ที่เป็นสิ่งบ่งบอกถึงวัฒนธรรมของชาวไทยพวนบ้านทราย อาทิ เครื่องปั้นดินเผาที่ใช้ในครัวเรือน การจำลองทอเสื่อ (ห้องนอน) การทำผ้าทอมัดหมี่ เรือโบราณ นางกวัก ตู้โชว์จัดแสดงเครื่องแต่งกายของชาวไทยพวน ประเพณีสิบสองเดือน นอกจากนี้ยังมีการจัดแสดงวัตถุสิ่งของเครื่องมือเครื่องใช้ในยุคก่อนประวัติศาสตร์ จากแหล่งโบราณคดีวัดจันเสน และแหล่งโบราณคดีบ้านเชียง ซึ่งที่บ้านเชียงนี้ชาวพวนบ้านทรายถือว่าเป็นพี่น้องชาวพวนด้วยกัน

ประเพณีที่น่าสนใจของชาวไทยพวน อาทิ ประเพณีเส่อกกระจาด (ช่วงเดือนพฤศจิกายน) และเทศน์มหาชาติ จัดกันภายหลังเทศกาลออกพรรษา ซึ่งจัดก่อนวันเทศน์มหาชาติ 1 วัน เพื่อเป็นการเยี่ยมเยียนพบปะสนทนา และทำบุญเทศน์มหาชาติร่วมกันในวันรุ่งขึ้น เชื่อกันว่า การได้ฟังเทศน์มหาชาติจนทั้ง 13 กัณฑ์ ในวันเดียวกันจะทำให้ได้กุศลผลบุญมาก ประเพณีกำฟ้า (ขึ้น 3 ค่ำ เดือน 3) เป็นประเพณีเกี่ยวกับวิถีชีวิตของชาวไทยพวนในด้านเกษตรกรรม มีความหมายและความสำคัญคือ เป็นการนับถือสักการะบูชา (เป็นคำในภาษาพวน) เพื่อให้ฝนตกต้องตามฤดูกาล เกิดความชุ่มชื้นอุดมสมบูรณ์ ซึ่งจะมีการทำบุญถวายข้าวจี ข้าวหลาม

ข้อมูลบริการ

เปิดทุกวัน กรุณาติดต่อล่วงหน้า

โทร 08-1254-9038

ไม่เก็บค่าเข้าชม

บริหารจัดการโดย ชุมชน ก่อตั้งปี 2544

พิพิธภัณฑ์เรือพื้นบ้าน วัดยาง ณ รังสี

ชื่อ พิพิธภัณฑ์เรือพื้นบ้าน วัดยาง ณ รังสี

ที่อยู่ วัดยาง ณ รังสี หมู่ 2 ต.ตะลุง อ.เมือง จ.ลพบุรี 15000

ข้อมูลทั่วไป

วัดยาง ณ รังสี และพิพิธภัณฑ์เรือพื้นบ้าน ตั้งอยู่บนตำบลตะลุง ริมฝั่งแม่น้ำลพบุรี ด้านทิศตะวันออก ด้านหน้าติดทางหลวงสายลพบุรี - บางปะหัน อยู่ห่างจากตัวเมืองไปทางทิศใต้ประมาณ 9 กม. เดิมเรียกว่า วัดพญายาง เนื่องจากภายในบริเวณวัดมีต้นยางยักษ์ใหญ่ตระหง่านเป็นสัญลักษณ์ท่ามกลางดงต้นยาง สันนิษฐานว่าเดิมเป็นวัดโบราณอยู่กลางป่า น่าจะอายุตั้งแต่สมัยละโว้ เพราะมีประติมากรรมหินทรายประดิษฐานอยู่ภายในอุโบสถของวัด คือ พระพุทธรูปปางนาคปรก 2 องค์ พระพุทธรูปปางมารวิชัย 1 องค์และพระพุทธรูปปางสมาธิ 1 องค์ เป็นเนื้อหินทรายและหินมาโน (หินสีเขียว) รูปทรงเป็นแบบสมัยขอมเรื่องอำนาจ ต่อมาในสมัยกรุงศรีอยุธยา ได้มีการบูรณะปฏิสังขรณ์ขึ้นใหม่ และเปลี่ยนชื่อใหม่ถึง 2 ครั้ง เป็นวัดยางศรี-สุธรรมาราม แล้วเป็นวัดยาง ณ รังสี จนถึงปัจจุบันนี้

พิพิธภัณฑ์เรือพื้นบ้าน ตั้งอยู่ที่ศาลาการเปรียญหลังเก่าภายในวัดยาง ณ รังสี เป็นศาลาการเปรียญไม้ สร้างขึ้นเมื่อปี พ.ศ.2470 ตั้งอยู่ริมแม่น้ำลพบุรี ศาลาหลังนี้ได้รับรางวัลอนุรักษ์สถาปัตยกรรมดีเด่น ในปี พ.ศ.2536 ลักษณะเป็นสถาปัตยกรรมแบบศาลาวัดในชนบทของภาคกลางในประเทศไทย ทั้งนี้ผู้สร้างจำลองแบบมาจากภาพศาลาที่อยู่ด้านหลังธนบัตรใบละ 1 บาท ที่พิมพ์ในสมัยรัชกาลที่ 8 ซึ่งนับวันจะหาดูได้ยาก ต่อมาได้มีการบูรณะซ่อมแซมแล้วเสร็จในปี พ.ศ. 2531 โครงการพิพิธภัณฑ์เรือพื้นบ้านจึงได้เกิดขึ้นและนับเป็นพิพิธภัณฑ์เรือพื้นบ้านแห่งแรกของประเทศไทย

ข้อมูลบริการ

โทร. (036) 656402

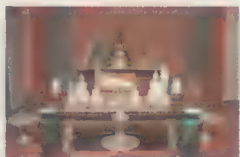
การเดินทาง

ใช้เส้นทางสายลพบุรี - บางปะหัน (ถนนเลียบคลองชลประทาน) จนถึงกม.ที่ 9 วัดจะอยู่ด้านขวามือ มีรถโดยสารประจำทางสายลพบุรี-บางปะหัน-พระนครศรีอยุธยา ออกจากสถานีขนส่ง ระหว่างเวลา 05.40-18.30 น.

พิพิธภัณฑ์หอโสภณศิลป์ วัดเชิงท่า

ชื่อ พิพิธภัณฑ์หอโสภณศิลป์ วัดเชิงท่า

ที่อยู่ พิพิธภัณฑ์หอโสภณศิลป์ วัดเชิงท่า อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี

ข้อมูลทั่วไป

พิพิธภัณฑ์หอโสภณศิลป์ก่อตั้งขึ้นในปี 2540 ด้วยความดำริของพระครูโสภณธรรมรัต (อาศรม ธนฺมทีโป) เจ้าอาวาสวัดเชิงท่า เพื่อเป็นสถานที่รวบรวมและจัดแสดงโบราณวัตถุที่ทรงคุณค่าทางศาสนา ศิลปกรรม ประวัติศาสตร์ อันเป็นสมบัติเก่าแก่ของวัดและของส่วนตัวของท่านพระครูโสภณธรรมรัต การจัดแสดงศิลปกรรม โบราณวัตถุเริ่มเมื่อพ.ศ. 2542 และสำเร็จเรียบร้อยในพ.ศ. 2543 ด้วยความร่วมมือของบุคคลหลายฝ่าย อาทิ คณะสงฆ์วัดเชิงท่าและวัดกvikการามราชวรวิหาร ชุมชนวัดเชิงท่าและศิษยานุศิษย์ของท่านพระครูโสภณธรรมรัต รวมถึงนักวิชาการด้านต่าง ๆ จากภายนอก โดยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชทานดำเนินเปิดพิพิธภัณฑ์หอโสภณศิลป์เมื่อวันที่30มกราคม2545

พิพิธภัณฑ์หอโสภณศิลป์มีพื้นที่จัดแสดง 253 ตารางเมตร วัตถุประสงค์ต่าง ๆ รวบรวมมาจากสองแหล่งสำคัญคือ สมบัติของวัดเชิงท่าที่มีมาแต่เดิม เช่น พระพุทธรูป พระคัมภีร์ ตู้พระธรรม ภาพพระบฏ และสมบัติส่วนตัวของท่านพระครูโสภณธรรมรัต แม้วัตถุที่จัดแสดงในพิพิธภัณฑ์จะมีลักษณะที่คล้ายคลึงกับพิพิธภัณฑ์วัดอื่น ๆ อีกหลายแห่ง ไม่ว่าจะเป็นพระพุทธรูป พระคัมภีร์ พระบฏ เครื่องถ้วย ตู้คัมภีร์ ตาลปัตร แต่การจัดแสดงด้วยเรื่องราวของวัด และพระพุทธรูปสำคัญในวัดและศาสนิกชนที่เกี่ยวเนื่องจนทำให้ผู้ชมได้เข้าใจชีวิตทางสังคมชาวพุทธได้อย่างลึกซึ้งที่สุดสิ่งได้ใคร่ ร้องไห้และจัดแสดงไว้เรียบร้อยแล้ว

ประวัติหอโสภณศิลป์ วัดเชิงท่า เริ่มตั้งแต่ พ.ศ. 2540 เมื่อพระครูโสภณธรรมรัต เจ้าอาวาสวัดเชิงท่าได้มีดำริที่จะจัดตั้งหอโสภณศิลป์ขึ้น เพื่อรวบรวมและจัดแสดงโบราณวัตถุที่มีคุณค่าทางศาสนา ศิลปกรรม และประวัติศาสตร์

จัดแสดงเรื่องราวพระสงฆ์ โดยยกย่องพระพุทธรูปพระประธานในพระวิหารวัดเชิงท่าเป็นพระพุทธรูปที่งดงามที่สุด และพระพุทธรูปที่งดงามที่สุด

จัดแสดงเรื่องราวพระธรรม ด้วยการนำพระคัมภีร์ พระไตรปิฎก ตู้พระธรรม รวมทั้งส่วนประกอบอื่นๆ ของพระคัมภีร์ เช่น ผ้าห่อคัมภีร์ซึ่งเป็นผ้าโบราณนำมาจัดแสดง

จัดแสดงเรื่องราวพระพุทธเจ้า ด้วยการนำพระพุทธรูป ภาพพระบฏชาดกเรื่องพระเวสสันดรชาดกอันเป็นสมบัติเก่าของวัดเชิงท่า

จัดแสดงเรื่องราวพระศรีอารยเมตไตรย ซึ่งเป็นพระพุทธรูปในอนาคต

พิพิธภัณฑ์หอโสภณศิลป์แห่งนี้ได้รับการจัดตั้งให้มีเพียง “ศิลปวัตถุ” ที่เดินเรื่องด้วยยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ศิลปะ หรือพยายามจากเอกสารทางศาสนาจัดให้เป็นประติมากรรม หรือสิ่งของที่สร้างความตื่นตาตื่นใจหากแต่เป็นการนำแก่นวิถีของชาวพุทธ มาผูกโยงเป็นเรื่องราวให้เกิดปัญญาญาณแก่ผู้เข้าชม ความลงตัวของโบราณวัตถุและเนื้อหาที่นำเสนอเรื่องนี้คงทำให้ใครหลาย ๆ คนอยากย้อนกลับมาชมพิพิธภัณฑ์วัดกันอีกครั้ง พิพิธภัณฑ์ที่บอกเล่าถึงชีวิตของวัดและพุทธศาสนา

ข้อมูลบริการ

เปิดทุกวัน 08.30-16.30 น. โทร 0-3661-8388

ไม่เก็บค่าเข้าชม

บริหารจัดการโดย วัดและชุมชน ก่อตั้งปี 2545

พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านหัวสำโรง

ชื่อ พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านหัวสำโรง

ที่อยู่ ตั้งอยู่ที่ชั้นล่างของศาลาการเปรียญวัดมะค่า หมู่ที่11 ต.หัวสำโรง อ. ท่าช้าง จ. ลพบุรี 15150

ข้อมูลทั่วไป

เริ่มตั้งแต่การจัดเก็บข้อมูลตั้งสภาวัฒนธรรมตำบลหัวสำโรง ทางคณะกรรมการก็พบกับสิ่งของ ซึ่งชาวบ้านเลิกใช้แล้ว ทั้งให้พังทลายไป เพราะวิถีชีวิตเปลี่ยนไป การทำมาหากินเปลี่ยนเครื่องมือเครื่องใช้ มีเทคโนโลยีใหม่ๆ ของเก่าดูเหมือนจะหมดไปไม่มีให้ชนรุ่นหลังดูอีกแล้ว จึงได้คิดเก็บรวบรวมเพื่อจัดให้เป็นพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านไว้ เริ่มในปี พ.ศ. 2549 ใช้สถานที่ชั้นล่างของศาลาการเปรียญวัดมะค่าเป็นที่จัดตั้ง

สิ่งของจะได้มาจากชาวบ้านบริจาค ส่วนใหญ่จะเป็นเครื่องมือ เครื่องใช้ในวิถีชีวิตที่ผ่านมา เช่น เครื่องมือทำนา เครื่องจับสัตว์น้ำ เครื่องมือช่างอื่น ๆ ฯลฯ อีกทั้งยังมีการตีพิมพ์หนังสือกรณีตัวอย่างประชาคมตำบลหัวสำโรง เพื่อเป็นความภาคภูมิใจของคนในตำบลหัวสำโรง ที่มีข้อมูลของตำบลหัวสำโรงทั้งหมด ทุกแห่งทุกมุมรวบรวมไว้ในหนังสือกรณีตัวอย่างประชาคมตำบลนี้ทั้งสองเล่ม จึงถือได้ว่าเป็นสมบัติอันล้ำค่าที่ควรอยู่ในพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านให้ลูกหลานได้ค้นหาทั้งในห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์

ข้อมูลบริการ

เนื่องจากสถานที่ยังไม่เหมาะ งบประมาณยังไม่มี จึงมีการเปิดเป็นบางโอกาสที่มีผู้สนใจจะเยี่ยมชม โทร.080-438-4711, 087-406-3537

พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านไทยเบ็ญโคกสูง

ชื่อ พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านไทยเบ็ญ
ที่อยู่ 8/7หมู่3 ต.โคกสูง อ.พัฒนานิคม จ.ลพบุรี 15140

ข้อมูลทั่วไป

พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านไทยเบ็ญ เกิดจากแกนนำชุมชนที่สามารถหาเงินมาสร้างพิพิธภัณฑ์ในสมัยรัฐบาล ชวน หลีกภัย ในช่วงแรกของการดำเนินงาน ได้มีคนสนใจเข้าชมเป็นจำนวนมาก มีการจัดเตรียมการต้อนรับอย่างเป็นทางการ ต่อมาเมื่อคนมาเยี่ยมชมเบาบางลง กิจกรรมการเยี่ยมชมก็ถูกลดจำนวนลงเป็น 1-2 ครั้งต่อเดือนตามความถี่ของผู้มาเยี่ยมชม เมื่อจำนวนผู้มาเยี่ยมชมน้อยลง การแสดงทางวัฒนธรรมในกลุ่ม การแสดงเพลงพื้นบ้าน กลับได้รับความนิยมมากขึ้น โดยเป็นการแสดงของผู้เฒ่าผู้แก่ในหมู่บ้าน จะเห็นได้ว่า ความเปลี่ยนแปลงของงานรื้อฟื้นวัฒนธรรมที่ย้ายจากพิพิธภัณฑ์มาสู่การแสดงเพลงพื้นบ้าน เป็นเสมือนการปรับตัวอย่างไม่ตั้งใจของงานทางวัฒนธรรมต่อความเปลี่ยนแปลงในสังคม เช่นเมื่อการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์อ่อนแรงลงพร้อมๆกับการเป็นที่รับรู้ ยอมรับของความเป็นไทยเบ็ญในสังคมทั่วไป การแสดงเพลงพื้นบ้านจึงเป็นทางเลือกใหม่ในการต่อรังหรือปรับตัวงานพิพิธภัณฑ์ที่ก้าวข้ามจากการเป็นสัญลักษณ์ หรือสถานที่ออกไปสู่การแสดงวัฒนธรรมในสถานการณ์ต่างๆ

ชาวไทยเบ็ญโคกสูง เป็นชุมชนที่เก่าแก่อยู่ห่างออกไปทางทิศตะวันออกของจังหวัดลพบุรีประมาณ 60 กิโลเมตร ผู้ที่อาศัยอยู่ในบริเวณ ต.โคกสูง มีวิถีชีวิตวัฒนธรรมประเพณีตลอดจนการดำรงชีวิตที่มีลักษณะที่เรียกว่า เป็นกลุ่มเผ่าพันธุ์ “ไทยเบ็ญ” พูดภาษาถิ่น สำเนียงคล้ายภาษาไทยกลาง ออกเสียงเหนือ สิ่งที่เป็นสัญลักษณ์เด่นชัด สังเกตได้ 3 ประการคือ การแต่งกายและของใช้จำเป็น ผู้หญิงสูงอายุนุ่งโจงกระเบน ใส่เสื้อกระโจมหรือเสื้ออีหิ้ว ผ้าขาวม้าพาดบ่า นิยมกินหมาก สะพายย่ามสีแดง สำเนียงการพูด ถ้าออกเสียงเหนือ มีคำพูดที่แตกต่างจากภาษากลางบางคำ และมีกลอนท้ายด้วยคำว่า เบ็ญ ดือก เหว่ย ทำนองนี้บอกได้ว่า เป็นคนไทยเบ็ญโคกสูง นามสกุล นามสกุลชาวไทยเบ็ญโคกสูงจะขึ้นต้นหรือลงท้ายด้วยคำว่า “สูง”

ข้อมูลบริการ

ติดต่อล่วงหน้า โทร 091-888-309, 060-699-287

ไม่เก็บค่าเข้าชม

บริหารจัดการโดยชุมชน ก่อตั้งปี 2545

ชื่อ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระนคร

ที่อยู่ กองวิทยากร ศูนย์การทหารปืนใหญ่ ค่ายพหลโยธิน ต.เขาพระงาม อ.เมือง จ.ลพบุรี 15000

ข้อมูลทั่วไป

พิพิธภัณฑ์ตั้งอยู่ภายในตึกกองบัญชาการบนเขาน้ำโจน (ตึกชาใต้) ซึ่งเป็นตึกที่มีสถาปัตยกรรมสมัยใหม่ (Modern Architecture) ออกแบบให้มีลักษณะของป้อมปราการที่แข็งแกร่งดูจุฬา เน้นแนวคิดดังกล่าวด้วยผนังหนา รูปทรงที่ดูหนักแน่น และการใช้วัสดุก่อสร้างธรรมชาติเช่นก้อนหินก้อนใหญ่มาก่อนผนัง ทำให้อาคารนี้มีลักษณะเด่นที่แปลกไม่เหมือนใคร และด้วยรูปลักษณะดังกล่าวที่ทำให้กินถึงปราสาทฝรั่งเศสโบราณ จึงเรียกกันอีกอย่างหนึ่งว่าตึกชาใต้หรือตึกปราสาท ตึกนี้สร้างขึ้นในปี พ.ศ.2487 สมัยที่พล.ต. อุทัย วงศ์วีระเดช ดำรงตำแหน่งหัวหน้าแผนกปืนใหญ่กรมเสนาธิการทหารบก โคกกระเทียม ลพบุรี ตามความดำริของ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี จอมพล ป. พิบูลสงคราม ซึ่งขณะนั้นดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมและผู้บัญชาการทหารบกด้วย วัตถุประสงค์ของท่านในการก่อสร้างอาคารนี้คือ เพื่อใช้เป็นที่ตรวจการณ์ สำหรับสอนผู้ตรวจการณ์หน้าให้กับหลักสูตรต่างๆ ที่เข้ามาศึกษาในโรงเรียนทหารปืนใหญ่ เป็นตึกรับรองผู้บังคับบัญชาชั้นสูงและแขกผู้มีเกียรติชาวต่างประเทศ ดังนั้น อาคารจึงประดับสัญลักษณ์ของ จอมพล ป. พิบูลสงคราม คือรูปปี่และคทาไข่ ภายในอาคารชั้นล่างประกอบด้วยห้องรับแขก ห้องยุทธการ ส่วนชั้นบนเป็นห้องทำงานของ จอมพล ป. พิบูลสงคราม ห้องเรียน ห้องบรรยาย และห้องพักผ่อน รวมทั้งมีห้องหลบภัยใต้ดินที่มีโมโนคูลสำหรับยิงปืนได้ มีบันไดขึ้นลงได้แก่บันไดลิฟต์ ลิฟต์ลิ้นของประติมากรรมใช้ล้อยางบุเหล็กหล่อให้ดูหนักด้วย

ข้อมูลบริการ

โทร 0-3648-6395

กรุณาทำหนังสือแจ้งล่วงหน้า

ไม่เก็บค่าเข้าชม บริหารจัดการโดย หน่วยงานราชการ

พิพิธภัณฑ์ทหารบกพิเศษ หน่วยบัญชาการสงครามพิเศษ

ชื่อ พิพิธภัณฑ์ทหารบกพิเศษ หน่วยบัญชาการสงครามพิเศษ
ที่อยู่ ค่ายวชิราลงกรณ์ กรมรบพิเศษที่ 1 ต.ป่าตาล อ.เมือง จ.ลพบุรี 15000

ข้อมูลทั่วไป

หน่วยบัญชาการสงครามพิเศษ กองทัพบก ได้จัดตั้งกองพันทหารพลร่มขึ้นเป็นครั้งแรกที่ บ.ป่าหวาย ต.ป่าตาล อ.เมือง จ.ลพบุรี เมื่อ พ.ศ.2497 และได้มีวิวัฒนาการมาเป็นหน่วยบัญชาการสงครามพิเศษในปัจจุบัน ทั้งนี้หน่วยรบพิเศษเป็นหน่วยทหารที่มีความสำคัญยิ่งหน่วยหนึ่งของกองทัพบกไทยมาทุกยุคทุกสมัย ในปี พ.ศ.2535 พล.อ.วิมล มลวานิช ผบ.ทบ.ได้ตระหนักถึงความสำคัญของทหารบกพิเศษ จึงได้จัดตั้งพิพิธภัณฑ์ทหารบกพิเศษขึ้น ตั้งอยู่ที่ ค่ายวชิราลงกรณ์ แล้วเสร็จในปี พ.ศ.2538 โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อเป็นแหล่งรวบรวมประวัติศาสตร์ทางทหาร และวีรกรรมของทหารบกพิเศษ ที่ได้เสียสละเลือดเนื้อและชีวิต เพื่อปกป้องเอกราชของชาติ และเพื่อเป็นการยกย่องเชิดชูเกียรติทหารบกพิเศษให้อนุชนรุ่นหลังได้ยึดถือเป็นแบบอย่างของความเสียสละต่อไป

ภายในพิพิธภัณฑ์ทหารบกพิเศษ ประกอบด้วย

ห้องโถง เป็นห้องจัดแสดงประวัติความเป็นมาและภารกิจต่างๆของหน่วยรบพิเศษตั้งแต่ยุค เริ่มต้นจนถึงปัจจุบัน ด้วยภาพประติมากรรมฝาผนังดินเผาตามเกวียนนูนต่ำ สิ่งสำคัญประกอบด้วย ประติมากรรมช้างสามเศียร “เทพเจ้าเอราวัณ” ภายในเศียรช้างบรรจุวัตถุมงคลรุ่นอนุรักษชาติและบรรจุดินจาก 24 สมรภูมิการรบของไทยและประดิษฐานพระบรมรูป 9 มหาราชของชาติไทย

ห้องแสดงที่ 1 (ห้องแสดงทั่วไป) เป็นห้องจัดแสดงเกี่ยวกับประวัติความเป็นมา และการวิวัฒนาการของหน่วยรบพิเศษ ตลอดจนเครื่องหมายประกอบเครื่องแต่งกายของนักรบพิเศษ ทั้งของไทยและต่างประเทศ

ห้องแสดงที่ 2 เป็นห้องจัดแสดงเกี่ยวกับหลักสูตรการฝึก-การศึกษา ของหน่วยรบพิเศษ และการปฏิบัติการพิเศษในรูปแบบต่างๆ ของ ร.ร. สงครามพิเศษ ศูนย์สงครามพิเศษ

ห้องแสดงที่ 3 เป็นห้องจัดแสดงประวัติการรบในยุทธการต่างๆ ที่มีลักษณะเป็นการปฏิบัติการรบพิเศษของไทย

ห้องแสดงที่ 4 เป็นห้องจัดแสดงกิจกรรมที่สำคัญ ของพระราชวงศ์จักรีกับหน่วยรบพิเศษ ตลอดจนการรวบรวมกิจกรรมสำคัญที่หน่วยรบพิเศษ ได้มีส่วนร่วมดำเนินการมาในอดีตจนถึงปัจจุบัน

ห้องปฏิบัติการใต้น้ำ เป็นห้องจัดแสดงจำลองภาพเหตุการณ์ให้เห็นถึงขีดความสามารถในการปฏิบัติการพิเศษใต้น้ำของกองทัพบกไทย

ห้องปฏิบัติการใต้ดิน เป็นห้องจัดแสดงจำลองภาพเหตุการณ์และแผนการทำลายล้างในรูปแบบการปฏิบัติการใต้ดิน เพื่อให้กำลังพลได้ตระหนักถึงอันตรายที่ซ่อนเร้นแฝงตัวในรูปแบบต่างๆ

ห้องปฏิบัติการรบในป่า เป็นห้องจัดแสดงจำลองภาพเหตุการณ์รบจริงที่ต้องฟันฝ่าอุปสรรคนานับประการ เช่น กับระเบิดระเบิดแสงเครื่อง หลุมขบถ และความเป็นอยู่ที่ยากลำบากในป่า

ข้อมูลบริการ

เปิดในวันและราชการ เวลา 09.00-16.00 น. (การเยี่ยมชมเป็นคณะ กรุณาติดต่อล่วงหน้า) โทร 0-3661-6395

ผู้ใหญ่ 30 บาท เด็ก 10 บาท ชาวต่างประเทศ 50 บาท

บริหารจัดการโดย หน่วยงานราชการ ก่อตั้งปี 2538

ห้องรวบรวมพระราชประวัติ รัชกาลที่ 8 โรงพยาบาลอนันตมหิดล

ชื่อ ห้องรวบรวมพระราชประวัติ รัชกาลที่ 8 โรงพยาบาลอนันตมหิดล
ที่อยู่ โรงพยาบาลอนันตมหิดล ต.เขาสามยอต อ.เมือง จ.ลพบุรี 15000

ข้อมูลทั่วไป

ห้องพระราชประวัติรัชกาลที่ 8 ตั้งอยู่ที่ห้องชั้นบนของตึกโรงพยาบาลอนันตมหิดล ต.เขาสามยอต อ.เมือง จ.ลพบุรี เป็นโรงพยาบาลที่มีชื่อพระราชทานตามพระราชทินนามของพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดลรัชกาลที่ 8 เป็นแหล่งกำเนิดของโรงเรียนนายทหารเสนารักษ์ ซึ่งเป็นโรงเรียนแพทย์ทหารแห่งแรกของประเทศไทย และเคยได้รับการแต่งตั้งให้เป็นโรงพยาบาลสนาม และศูนย์รับทหารที่เจ็บป่วยจากแนวหน้าแห่งแรกที่ใหญ่ที่สุดของกองทัพบกในสงครามมหาเอเชียบูรพาและสงครามโลกครั้งที่ 2 ในสมัยของพลโทปัญญา อยู่ประเสริฐ เป็นผู้อำนวยการโรงพยาบาล ได้ดำริสร้างห้องพระราชประวัติ รัชกาลที่ 8 ขึ้น มีตู้เอกสารที่เกี่ยวกับพระราชประวัติ ตู้ธนบัตรและเหรียญเงินที่มีใช้ในรัชสมัยรัชกาลที่ 8 ป้ายนิเทศแสดงปีพระบรมฉายาลักษณ์ แผ่นป้ายจัดนิทรรศการ พระบรมฉายาลักษณ์ในอิริยาบถต่างๆ กว่า 40 ภาพ และมีตู้แสดงอุปกรณ์ที่รัชกาลที่ 8 เสด็จมาทำพิธีเปิดโรงพยาบาล เมื่อวันที่ 6 มกราคม พ.ศ.2481 ห้องพระราชประวัติรัชกาลที่ 8 นี้เป็นแหล่งความรู้ในท้องถิ่นของจังหวัดลพบุรี

ข้อมูลบริการ

โทร 0-3641-4350-5

บริหารจัดการโดย หน่วยงานราชการ

อนันตมหิดล

ANANDAMAHIDOL HOSPITAL

พิพิธภัณฑ์โรงเรียนชัยบาดาลวิทยา

ชื่อ พิพิธภัณฑ์โรงเรียนชัยบาดาล

ที่อยู่ โรงเรียนชัยบาดาลวิทยา 608/15 หมู่ 11 ต.ลำน้ำรายณ์ อ.ชัยบาดาล จ.ลพบุรี 15130

ข้อมูลทั่วไป

นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2527 เมื่อเริ่มมีการก่อตั้งพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นขึ้นภายในโรงเรียนชัยบาดาลวิทยา ด้วยความจำกัดในด้านงบประมาณและอาคารสถานที่ ตลอดจนจำนวนของโบราณวัตถุ การจัดพิพิธภัณฑ์ฯ จึงจัดในรูปของ “มุมจัดแสดงโบราณวัตถุ” เพื่อแสดงโบราณวัตถุบางชิ้น ต่อมาเมื่อมีผู้สนใจบริจาคโบราณวัตถุเพิ่มจำนวนมากขึ้น ประกอบกันในปี พ.ศ. 2531 โรงเรียนได้สร้างอาคารเรียนหลังใหม่เสร็จเรียบร้อย ฝ่ายบริหารได้เล็งเห็นความสำคัญ จึงให้ห้องเรียน 1 ห้องเป็นห้องจัดแสดง ปัจจุบันพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นโรงเรียนชัยบาดาลวิทยา จึงจัดแสดงไว้ในรูปแบบของ “ห้องพิพิธภัณฑ์” ซึ่งจัดแสดงศิลปวัตถุ โบราณวัตถุ น้อยชิ้นแต่หลากหลาย เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนการสอน การอนุรักษ์โบราณวัตถุ ในการจัดแสดงศิลปวัตถุ โบราณวัตถุ ในห้องพิพิธภัณฑ์ฯ คำนึงถึงความสะดวกและง่ายต่อการศึกษาค้นคว้า การเข้าชม ตลอดจนความสอดคล้องสัมพันธ์กันของชิ้นงานที่เป็นของหายาก มีคุณค่าหรือความสำคัญ มีค่านิยมสูงหรือมูลค่าสูง จึงได้จัดแสดงไว้ในตู้กระจก เพื่อให้ดูเด่นเป็นสง่าและป้องกันการสูญหายอันอาจเกิดขึ้นได้นอกจากนี้บางประเภทจัดแสดงไว้บนโต๊ะ ประเภทภาพจะจัดเป็นป้ายนิเทศติดฝาผนังในการจัดได้แบ่งเป็นหมวดหมู่ไว้ดังนี้

1. ประเภท เครื่องมือเครื่องใช้ในชีวิตประจำวัน
2. ประเภท เครื่องมือเครื่องใช้ทางการศึกษา
3. ประเภท เงินตรา
4. ประเภท โบราณวัตถุ
5. ประเภท รูปภาพ ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับท้องถิ่น

ข้อมูลบริการ

เปิดบริการตามเวลาที่กำหนดคือเวลา 08.00 - 16.00 น. ทุกวันราชการ

พิพิธภัณฑ์วัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน เพื่อการเรียนรู้ ตำบลสระโบสถ์

ชื่อ พิพิธภัณฑ์วัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน เพื่อการเรียนรู้ ตำบลสระโบสถ์

ที่อยู่ อาคารเกียรตินิยศ โรงเรียนสระโบสถ์วิทยาการ เลขที่ 1 หมู่ 1 ต.สระโบสถ์ อ.สระโบสถ์ จ.ลพบุรี 15240

ข้อมูลทั่วไป

เริ่มจัดตั้งครั้งแรก เมื่อปี พ.ศ. 2540 โดยผู้อำนวยการสมนึก ห่มนาค โดยจัดสร้างเป็นห้องแสดงของโบราณและภูมิปัญญาท้องถิ่น ชั้นล่างของอาคาร 2 ในปี พ.ศ. 2548 มีการสร้างห้องสมุดของโครงการโรงเรียนในฝันจึงย้ายไปอยู่ ณ อาคาร 1 ในสมัยของผู้อำนวยการสุรคมี ร่มณีย์ ปี พ.ศ.2552 ได้สร้างอาคารแสดงผลงานห้องเกียรตินิยศ และเป็นศูนย์วัฒนธรรมไทยสายใยชุมชนตำบลสระโบสถ์ จึงได้มีการจัดแสดงเป็นที่ตั้งพิพิธภัณฑ์ ในปัจจุบัน

4 เนื้อหาในการจัดแสดง เน้นการนำเสนอ

- 1.โบราณวัตถุที่ขุดค้นพบในพื้นที่ของอำเภอสระโบสถ์ที่ได้รับบริจาคมา
- 2.วัฒนธรรม ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น
- 3.แสดงคำขวัญของอำเภอ และแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ
- 4.ข้อมูลสารสนเทศ

นับแต่ปี พ.ศ.2325 ซึ่งตรงกับสมัยรัชกาลที่ 1 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ ได้มีการจัดตั้งกิ่งอำเภอฟุคา มีอาณาเขตกว้างขวางมาขึ้นอยู่กับมณฑลอยุธยา โดยมีหลวงสรณรงค์ เป็นปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอคนแรก ต่อมาหลวงอนุบาลสารกรา(กลิน)พิจารณาเห็นว่าที่ตั้งกิ่งอำเภอฟุคาไม่เหมาะสม มีพลเมืองน้อย เสือ ช้าง และไข้ป่าชุกชุม จึงรายงานตั้งที่ว่าการกิ่งอำเภอใหม่ห่างจากที่เดิม ไปทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือประมาณ 20 กิโลเมตร ซึ่งมีชุมชนค่อนข้างหนาแน่น ประกอบด้วยบ้านสระโบสถ์และบ้านโคกสำโรง ต่อมาได้ยกฐานะเป็นอำเภอ แต่ด้วยเหตุใดไม่ปรากฏได้เรียกชื่ออำเภอแห่งนี้ว่า “อำเภอสระโบสถ์” แต่สถานที่ตั้งที่ว่าการอำเภอสระโบสถ์อยู่บริเวณกลางบ้านโคกสำโรง อาคารที่ว่าการเป็นหลังคามุงแฝกสันนิษฐานว่าเป็นศูนย์กลางระหว่างบ้านสระโบสถ์กับโคกสำโรง ซึ่งเป็นบ้านใหญ่กว่าบ้านพุคา สถานที่ตั้งที่ว่าการอำเภอสระโบสถ์เดิม เป็นศูนย์กลางของประชาชนและ การคมนาคมสะดวก

ต่อมาประมาณปี พ.ศ. 2352 มีราษฎรคนสำคัญคนหนึ่งชื่อ นายตึง ไม่ทราบนามสกุล เป็นคนบดที่ี ร่ำรวย มีคนนับหน้าถือตามาก ได้ขอแรงราษฎร ให้ย้ายที่ว่าการอำเภอหลังเดิมไปก่อสร้างใหม่เป็นอาคารไม้หลังคามุงแฝกที่บริเวณที่ดิน ซึ่งเป็นที่ตั้งอาคารที่ว่าการอำเภอโคกสำโรงในปัจจุบันต่อมาหลวงประสิทธิธรรกรม (นายเจียม หงษ์ประภาส) เป็นนายอำเภอคนที่ 4 ได้เปลี่ยนชื่อจาก “ อำเภอสระโบสถ์” เป็น”อำเภอโคกสำโรง” เมื่ออำเภอสระโบสถ์เปลี่ยนชื่อเป็นอำเภอโคกสำโรงแล้วก็ดำเนินการปกครองกันเรื่อยมา แต่เนื่องจากมีเขตการปกครองกว้างขวาง มีจำนวนพลเมืองมากเจ้าหน้าที่อัครตรวจตราไม่ทั่วถึงประกอบกับราษฎรย้ายชุมชน จึงได้มีประกาศกระทรวงมหาดไทย ลงวันที่ 14 พฤษภาคม 2524 แบ่งท้องที่อำเภอโคกสำโรงออกเป็นกิ่งอำเภอสระโบสถ์อีก 1 แห่ง แบ่งเขตการปกครองเป็น 3 ตำบล คือตำบลสระโบสถ์ ตำบลมหาโพธิ์ และตำบลทุ่งท่าช้าง โดยมอบให้บริการแก่ประชาชนตั้งแต่วันที่ ๒ มิถุนายน 2524 เป็นต้นมา ต่อมาเมื่อปี พ.ศ. 2528 กระทรวงมหาดไทยได้ประกาศตั้งตำบลห้วยเพ็งขึ้นอีก 1 ตำบล โดยแยกออกจากตำบล ทุ่งท่าช้างและตำบลสระโบสถ์ บางส่วนและต่อมาเมื่อปี พ.ศ. 2528 ได้มีการแยกตำบลใหม่อีกตำบลหนึ่ง คือ ตำบลนิคมชัย ซึ่งเดิมมีพื้นที่รวมอยู่กับตำบลสระโบสถ์ อำเภอสระโบสถ์ได้รับการยกฐานะจากกิ่งอำเภอ ขึ้นเป็นอำเภอเมื่อวันที่ 1 มกราคม 2531

ข้อมูลบริการ

เปิดทุกวันในเวลาราชการ

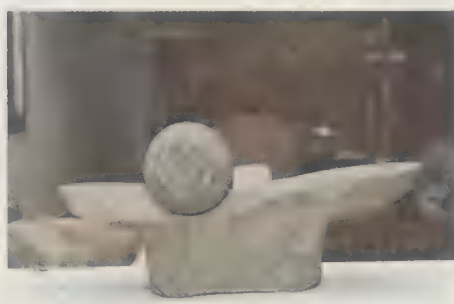
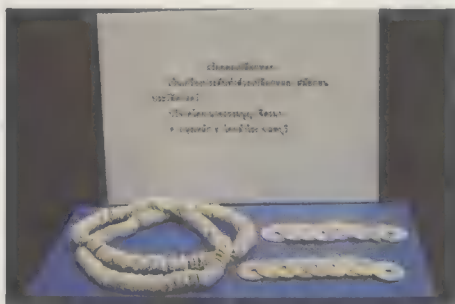
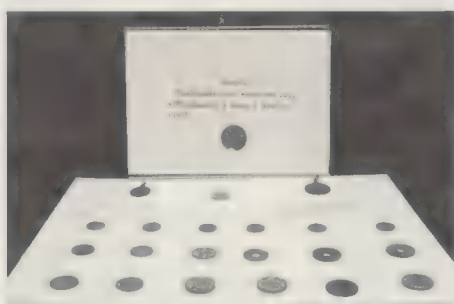
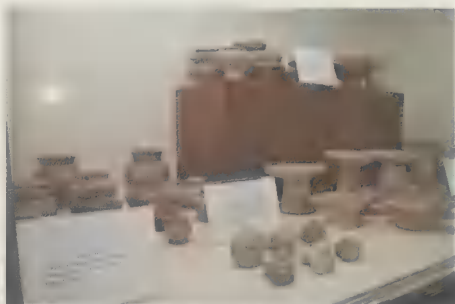
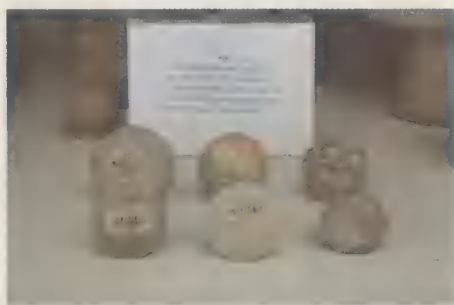
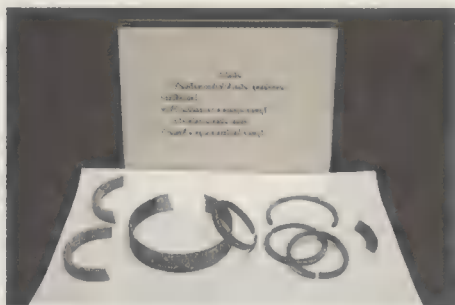
โดยมีนายสมยศ บุญสาร

โทร.036-439-077 , 083-987-3750

ศูนย์วัฒนธรรมโรงเรียนบ้านโคกสำโรงวิทยา

งานศูนย์วัฒนธรรมโรงเรียนโคกสำโรงวิทยามีบทบาทและหน้าที่

1. ประสานงานรับนโยบายสภาวัฒนธรรมอำเภอโคกสำโรง
2. จัดทำดูแลรักษา สืบสานงานพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นของอำเภอโคกสำโรง
3. เป็นเครือข่ายงานอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมของชมรมอนุรักษ์โบราณสถานโบราณวัตถุ
4. จัดกิจกรรมส่งเสริมเกี่ยวกับวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียน

ศูนย์ศิลปาชีพพระราชสุสานต์ (พิพิธภัณฑ์ชีวิตพระสุเมธาธิปไตย)

ชื่อ ศูนย์ศิลปาชีพพระราชสุสานต์ (พิพิธภัณฑ์ชีวิตพระสุเมธาธิปไตย)

ที่อยู่ เลขที่ 84 หมู่ที่ 4 ถนนบ้านหมี่-โคกสำโรง ต.บ้านกล้วย อ.บ้านหมี่ จ.ลพบุรี 15110

ข้อมูลทั่วไป

พระสุเมธาธิปไตย เจ้าคณะกรุงเทพมหานคร กรรมการเถรสมาคม นายกสมาคมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย นายกมหาวิทยาลัย อธิบดีสงฆ์ ยุวราชรังสฤษฎิ์ กรุงเทพมหานคร ซึ่งบ้านเกิดของท่านอยู่ที่ ต.บ้านกล้วย อ.บ้านหมี่ จ.ลพบุรี ได้จัดตั้งศูนย์ศิลปาชีพพระราชสุสานต์ และพิพิธภัณฑ์ชีวิตเพื่อให้ทุกคนมีจิตใจจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ยกย่องของผู้อาวุโสให้มีปัจจัยสี่สมควรแก่อัตภาพ ประกอบด้วยสำนักงาน อาคารฝึกงาน ชมรมไทยพวน บ้านหมี่ ที่พักผู้ปฏิบัติธรรม หอประชุมพระราชสุสานต์ รวมแล้วเรียกว่า “ศูนย์ศิลปวัฒนธรรมถิ่นไทยพวน” เป็นตึก 2 ชั้น สร้างขึ้นปี 2535 ชั้นล่างเป็นสำนักงานแพทย์เคลื่อนที่ มูลนิธิพระราชสุสานต์ ศูนย์วัฒนธรรมถิ่นไทยพวน ศูนย์แสดงสินค้าพื้นบ้าน พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านที่แสดงวิถีชีวิต และถิ่นฐานบ้านเดิม

ภายในห้องชีวิตประจำวัน ของวัฒนธรรมถิ่นไทยพวน ที่นำมาจัดแสดง อาทิเช่น แอบใส่ข้าวขนาดใหญ่ ตะกร้า หีบใส่เสื้อผ้า กำปั้น แคน กองเพล ถาดพาข้าว (สำหรับข้าว) ผ้าไทยพวนโบราณเป็นต้น ส่วนชั้นบนเป็นที่ประดิษฐานเจดีย์พุทธคยา มีรูปจำลองพระพุทธเจ้าในอิริยาบถต่างๆ ตู้พิศมัยต่างๆ 3 ตู้ ห้องทำงาน และหุ่นขี้ผึ้งของพระสุเมธาธิปไตย ชุดครุย หนังสือเก่าแก่ที่ท่านได้สะสมมา ฯลฯ สิ่งของที่กล่าวมาทั้งหมดนี้มีส่วนส่งเสริมในเรื่องของศิลปกรรม ประติมากรรม และพระพุทธศาสนาได้เป็นอย่างดี

ข้อมูลบริการ

โทร 0-3647-1847, 08-1923-1624

บริหารจัดการโดย ชุมชน

ศูนย์ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านไทยพวนบ้านหลุมข้าว

ชื่อ ศูนย์ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านไทยพวนบ้านหลุมข้าว
ที่อยู่ 61/2 หมู่ 6 ต.หลุมข้าว อ.โคกสำโรง จ.ลพบุรี 15120

ข้อมูลทั่วไป

ก่อตั้ง พ.ศ. 2533 เปิดเป็นทางการโดยพระสุเมธาธิบดี วัดมหาธาตุฯ กรุงเทพมหานคร วันที่ 8 พฤษภาคม พ.ศ. 2536 นายไพฑูรย์ เชื้อสวายเป็นผู้ริเริ่มก่อตั้ง พร้อมเจ้าอาวาสวัดและชาวบ้านหลุมข้าว ไทยพวนบ้านหลุมข้าวเป็นพวนอพยพมาจากอำเภอ บางน้ำเปรี้ยว จังหวัดสิงห์บุรี (บ้านเมืองพรหม) มาตั้งหมู่บ้านชุดบ่อพบนลัดข้าว จึงเรียก บ้านหลุมข้าว

ที่ตั้ง ตั้งอยู่ใต้ถนนศาลาวัดหลุมข้าว หมู่ที่ 7 ตำบลหลุมข้าว อำเภอโคกสำโรง จังหวัดลพบุรี
การจัดแสดง

- มีวัตถุการเกษตรสมัยโบราณ เครื่องมือประกอบอาชีพ
- มีห้องครัวสมัยโบราณ ซื้ออาหารมีตำราอาหารพร้อมสาธิตได้
- มีห้องนอนโบราณพร้อมผ้าห่ม หมอนชนิด ครอบทุกอย่าง ผ้าที่ใช้ในงานพิธีกรรมต่าง ๆ
- มีวัตถุโบราณ

ข้อมูลบริการ

เวลาทำการ 09.00-16.00น. (ไม่เสียค่าใช้จ่าย)
เป้าหมาย นักเรียน นักศึกษา ประชาชน และผู้สนใจทั่วไป

ศูนย์ข้อมูลเมืองโบราณชัยจำปาและป่าจำปาสรินธร

ชื่อ ศูนย์ข้อมูลเมืองโบราณชัยจำปาและป่าจำปาสรินธร

ที่อยู่ โรงเรียนท่าหลวงวิทยาคม ถ.ชัยบาดาล-ด่านขุนทด ต.ชัยจำปา อ.ท่าหลวง จ.ลพบุรี 15230

ข้อมูลทั่วไป

เมืองชัยจำปา ได้ค้นพบแหล่งโบราณคดียุคก่อนประวัติศาสตร์เป็นจำนวนมาก และปรากฏร่องรอยของที่อยู่อาศัยของมนุษย์ยุคก่อนประวัติศาสตร์ที่ค้นพบแล้วไม่น้อยกว่า 20 แหล่ง ชุมชนโบราณยุคก่อนประวัติศาสตร์นี้เอง ได้รวมตัวกันหรือได้พัฒนาถิ่นที่อยู่อาศัยให้ใหญ่ขึ้น กำหนดขอบเขตให้แน่ชัด รวมทั้งดัดแปลงธรรมชาติให้เป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีวิต หลักฐานที่พบที่เมืองชัยจำปา ที่แสดงว่าเคยเป็นที่อยู่อาศัยของมนุษย์ยุคก่อนประวัติศาสตร์มาก่อน เช่น พบกำไลหิน แกนกำไลทำด้วยหินมารล์ เศษภาชนะดินเผาของยุคสมัยนั้น หากนำสิ่งของที่พบดังกล่าวมาเปรียบเทียบกับพบที่แหล่งโบราณคดีบ้านแค สามารถกำหนดได้ว่าเป็นของมนุษย์ยุคก่อนประวัติศาสตร์ ยุคที่ 1 ซึ่งมีอายุประมาณ 2,500 - 3000 ปีมาแล้ว ต่อมาในรวมพุทธศตวรรษที่ 12 -13 มนุษย์ ได้รับวัฒนธรรมอินเดียเช่น ศาสนาวิถิความเชื่อถือ อักษร ภาษาจึงอาจกล่าวได้ตั้งแต่ราวพุทธศตวรรษที่ 12 (หรือประมาณ 1,300 ปีมาแล้ว) เป็นสมัยที่ชุมชนเมืองโบราณแห่งนี้เข้าสู่ยุคสมัยประวัติศาสตร์

ข้อมูลทั่วไป

ป่าจำปาสรินธร บริเวณทางทิศใต้ของเมืองโบราณชัยจำปาเป็นป่าพรุน้ำจืด ซึ่งบริเวณนี้มีน้ำท่วมขัง และมีน้ำซับตลอดทั้งปี โดยน้ำมาจากฝนที่ตกแล้วน้ำจากเขาหินปูนนี้จะซึมลงใต้ดินและไหลรวมเป็นน้ำใต้ดิน แล้วมาพรุนขึ้นในป่าบ้านชัยจำปา น้ำบริเวณนี้จึงมีความเป็นด่างสูงกว่าพื้นที่อื่น ในบริเวณป่าพรุแห่งนี้พบต้นไม้ขนาดใหญ่จำนวนมาก และหนึ่งในนั้นพบพืชมหัสมันในวงศ์จำปาที่มีลักษณะพิเศษที่ต่างจากจำปี และจำปาชนิดอื่น พบเฉพาะที่ป่าชัยจำปาแห่งนี้ เนื่องจากสามารถเจริญเติบโตได้ในป่าพรุน้ำจืด ซึ่งโดยปกติแล้วจำปี หรือจำปาทั่วไปมักจะขึ้นบนพื้นที่ดอนหรือภูเขา และพื้นที่ดินที่มีการระบายน้ำดี พืชชนิดใหม่นี้ได้รับพระราชทานพระราชานุญาต ให้ใช้ชื่อพระนามาภิไธยเป็นชื่อพืชชนิดใหม่ว่า *Magnolia sirindhorniae* Noot. & Chalermglin โดยมีชื่อไทยว่า “ จำปีสิรินธร ”

ข้อมูลบริการ

เปิดทำการ จันทร์-ศุกร์ ในเวลาราชการ

โทร.036-461-922

แหล่งเรียนรู้ประเภท ธรรมชาติวิทยา-โบราณคดี

ศูนย์วัฒนธรรมตำบลโพทอง

ชื่อ ศูนย์วัฒนธรรมตำบลโพทอง
ที่อยู่ 6/1 หมู่ 3 ต. โพทอง อ. บ้านหมี่ จ. ลพบุรี 15110

ข้อมูลทั่วไป

เมื่อปลายปี พ.ศ. 2546 ได้มีคณะสืบค้นประเพณีวัฒนธรรมไทยพวนตำบลโพทอง ได้รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับประเพณีวัฒนธรรม ประวัติความเป็นมาของท้องถิ่น ทั้งจากเอกสารบุคคล ภูมิปัญญา รวบรวมมาเป็นผลงาน เผยแพร่ผลงานสู่สาธารณชน รวมทั้งจัดทำวีดิทัศน์ประเพณีวัฒนธรรมไทยพวนออกเผยแพร่ด้วย ต่อมาคณะสืบค้นประเพณีวัฒนธรรมไทยพวนตำบลโพทอง ได้ดำริจัดตั้ง “ศูนย์วัฒนธรรมตำบลโพทอง” เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยได้รับอนุญาตจากเจ้าอาวาสวัดทุ่งทะเลหลวง ให้ใช้ศาลาไม้หลังเก่าที่ปล่อยให้ทรุดโทรมว่างเปล่าได้ใช้ประโยชน์ ให้ใช้เป็นที่ดำเนินการศูนย์วัฒนธรรมตำบลโพทองต่อไป

ศูนย์วัฒนธรรมตำบลโพทองได้เปิดเป็นทางการ เมื่อวันที่ 20 มกราคม พ.ศ. 2550 พร้อมกับจัดการแสดง แสง เสียง ร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลโพทอง “วันข้าวแสงแสงเสียงไทยพวน” คณะกรรมการศูนย์วัฒนธรรมตำบลโพทองได้ขอรับบริจาคจากบุคคลทั่วไปเพื่อจัดทำฝา ประตู หน้าต่าง และท่อน้ำมั้นจนแล้วเสร็จทั้งหมด เมื่อปลายปี พ.ศ. 2550

นอกจากภายในศูนย์วัฒนธรรมตำบลโพทองที่ได้จัดแสดงสิ่งของเครื่องใช้ต่างๆ จำลองห้องต่างๆของครัวเรือน จัดนิทรรศการภาพ และประวัติความเป็นมา ประเพณีวัฒนธรรมท้องถิ่น แล้วบริเวณใกล้เคียงซึ่งยังมีวิถีการดำเนินชีวิตแบบท้องถิ่นอยู่ จึงรวมเข้าด้วยกันเป็น “พิพิธภัณฑ์มีชีวิต” ของท้องถิ่นอีกด้วย

ข้อมูลบริการ

เปิดทำการเวลา 08.00 – 16.00 น.

โทร. 036-629-254

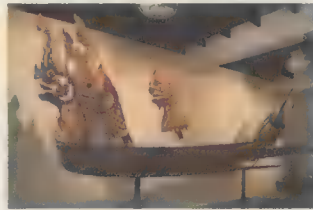
หยุดวันจันทร์และวันอังคาร

แหล่งเรียนรู้ศูนย์ศึกษาเมืองลพบุรี

ชื่อ แหล่งเรียนรู้ศูนย์ศึกษาเมืองลพบุรี

ที่อยู่ อาคารธรรมรัตน์ (ชั้นล่าง) ภายในบริเวณวัดเชิงท่า ต.ท่าหิน อ.เมือง จ.ลพบุรี

ข้อมูลทั่วไป

สำนักศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี และวัฒนธรรมจังหวัดลพบุรี ได้เล็งเห็นความสำคัญของแหล่งเรียนรู้ เกี่ยวกับจังหวัดลพบุรี เพื่อให้นักเรียน นักศึกษา ประชาชน และนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ ได้ศึกษาหาความรู้และเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมไปพร้อม ๆ กัน ผศ.วิไลวรรณ น้าพิรุณ ผู้อำนวยการสำนักศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี และคณะจึงได้จัดทำโครงการแหล่งเรียนรู้ “ศูนย์ศึกษาเมืองลพบุรี” นำเสนอของบประมาณจากจังหวัดลพบุรี และได้รับงบประมาณสนับสนุนจำนวน 1,200,000 บาท และได้รับบริจาคเพิ่มเติมจากประชาชนประมาณ 500,000 บาท ได้รับการสนับสนุนสถานที่ในการจัดตั้งจากพระครูภาวนาโสภณศิลป์ เจ้าอาวาสวัดเชิงท่า และการกำกับดูแลของพระปลัดปิยชัยปภาโส รองเจ้าอาวาสวัดเชิงท่า (ปัจจุบันเป็นเจ้าอาวาสวัดเชิงท่า) และชาวชุมชนวัดเชิงท่า ได้เริ่มจัดทำตั้งแต่ปีพ.ศ. 2549 ดำเนินการจัดทำภายใต้การกำกับดูแลของศูนย์วัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ภายในแหล่งเรียนรู้ ได้ทำการจัดแสดงในรูปสิ่งของและคำบรรยายใน 7 หัวข้อเรื่อง

ข้อมูลบริการ

เปิดทุกวันในเวลาราชการ (ประสานงานล่วงหน้าจะได้รับความสะดวกในการเยี่ยมชม)

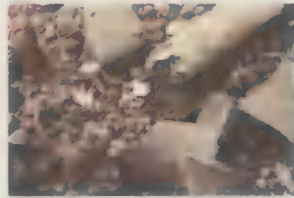
ติดต่อ ผศ.วิไลวรรณ น้าพิรุณ สำนักศิลปะและวัฒนธรรม

โทรศัพท์ติดต่อ 081-291-4048

4,000
Lapuri a
Four
Chamber

พิพิธภัณฑสถานเมืองโบราณชัยจำปา

ชื่อ พิพิธภัณฑสถานเมืองโบราณชัยจำปา
ที่อยู่ หมู่ที่ 7 ต.ชัยจำปา อ.ท่าหลวง จ.ลพบุรี 15230

ข้อมูลทั่วไป

เมืองโบราณชัยจำปา อยู่ในเขต หมู่ที่ 7 ตำบลชัยจำปา ตั้งอยู่บนเนินดินสูงของขอบที่ราบภาคกลางที่ต่อกับที่ราบสูงภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อาจจะเป็นสถานที่ประกอบพิธีกรรมแต่เดิม ภายในเมืองมีเนินดิน 3 เนิน เข้าใจว่าคงเป็นซากโบราณสถาน หลักฐานที่พบคือกำไลหิน เศษภาชนะดินเผา ค้นพบจารึกภาษาสันสกฤต พบชิ้นส่วนและเศียรพระพุทธรูป ชิ้นส่วนพระพิมพ์ พระหัตถ์ ธรรมจักรพร้อมเส้าและกวางหมอบ เครื่องมือเครื่องใช้และเครื่องประดับโลหะ ซึ่งหลักฐานดังกล่าวเก็บไว้ที่พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติสมเด็จพระนารายณ์ จ.ลพบุรี

เมืองโบราณชัยจำปา เป็นที่รู้จักครั้งแรกเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2513 โดยคณะสำรวจจากกรมศิลปากร และหน่วยปราบศัตรูพืช กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ร่วมกันสำรวจบริเวณป่าบ้านชัยจำปา การสำรวจพบเมืองโบราณขนาดใหญ่ ที่มีคูน้ำและคันดินล้อมรอบ ต่อมาจึงได้มีนักวิชาการทั้งชาวไทย และชาวต่างประเทศสนใจทำการศึกษาเกี่ยวกับเมืองโบราณแห่งนี้เรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน เมืองโบราณชัยจำปา ปรากฏการตั้งถิ่นฐานที่อยู่อาศัยของมนุษย์มาตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์จากการค้นพบหลักฐานทางโบราณคดี เช่น กำไลหิน แกนกำไลหิน กระดุกมนุษย์ และภาชนะดินเผา ก่อนประวัติศาสตร์ในรูปแบบต่างๆ ซึ่งมีอายุประมาณ 3,000 - 2,500 ปีมาแล้ว อีกทั้งโบราณวัตถุประเภทศิลปาจารึก ประติมากรรมรูปต่าง ๆ สันนิษฐานว่าในราวพุทธศตวรรษที่ 12 - 13 ชุมชนโบราณแห่งนี้ได้รับวัฒนธรรมอินเดีย เช่น ศาสนา ความเชื่อ อักษร ภาษา ศิลปกรรม และพัฒนาขึ้นเป็นเมือง พื้นที่บริเวณรอบๆ มีการขุดคูน้ำเพื่อสร้างคันดินเป็นกำแพงเมืองล้อมรอบชุมชน และมีกษัตริย์ปกครองเมือง

ชื่อ "ชัยจำปา" ในอดีตบริเวณนี้มีต้น ไม้สักขนาดใหญ่ จำนวนมากขึ้นในบริเวณที่มีน้ำซับพุขึ้นมาจากใต้ดิน เมื่อตอกร่วงลงมาจะมีกลิ่นเหม็นและมีขนาดใหญ่ทำให้ชาวบ้านเข้าใจว่าเป็นต้นจำปาบริเวณนี้จึงถูกเรียกว่า "ชัยจำปา"

ข้อมูลบริการ

โทร. 036-462-254

แหล่งโบราณคดีบ้านโป่งมะนาว

ชื่อ แหล่งโบราณคดีบ้านโป่งมะนาว
ที่อยู่ บ้านโป่งมะนาว ต.ห้วยขุนราม อ.พัฒนานิคม จ.ลพบุรี

ข้อมูลทั่วไป

บ้านโป่งมะนาว เคยเป็นชุมชนและสุสานในสมัยก่อนประวัติศาสตร์ 3.500 - 2.300 ปี โดยได้มีการขุดค้นพบโครงกระดูกมนุษย์ก่อนประวัติศาสตร์จำนวนมากฝังอยู่พร้อมเครื่องใช้และเครื่องประดับกระจายอยู่ทั่วบริเวณกว้าง จึงเป็นแหล่งโบราณคดีที่สำคัญที่สุดแห่งหนึ่งของประเทศไทย

การขุดค้นทางโบราณคดีที่แหล่งโบราณคดีบ้านโป่งมะนาวยังไม่แล้วเสร็จอย่างสมบูรณ์ และหลักฐานทางโบราณคดีเท่าที่พบในการขุดค้นก็ยังอยู่ในระหว่างการศึกษาและวิเคราะห์ แต่ก็สามารถสรุปเบื้องต้นได้ว่า หลักฐานทางโบราณคดีประเภทหลักที่พบในทุกหลุมขุดค้นที่แหล่งโบราณคดีนี้ได้แก่ ที่ฝังศพของคนสมัยก่อนประวัติศาสตร์ โดยได้พบที่ฝังศพตั้งแต่ในชั้นทับถมทางโบราณคดีระดับบนๆ ซึ่งลึกจากผิวดินปัจจุบันโดยเฉลี่ยประมาณ 40 เซนติเมตร ในระดับชั้นทับถมทางโบราณคดีตอนบนๆ ดังกล่าวนี้นี้ ไม่พบร่องรอยการใช้พื้นที่บริเวณที่ขุดค้นเป็นเขตที่ตั้งบ้านเรือนพำนักอาศัย แต่ได้พบเฉพาะร่องรอยของการใช้พื้นที่สำหรับฝังศพและพบโครงกระดูกคนสมัยก่อนประวัติศาสตร์ทั้งที่สมบูรณ์ทั้งโครงและไม่สมบูรณ์แต่พบเพียงกระดูกบางชิ้น หลักฐานเช่นนี้แสดงให้เห็นว่าพื้นที่หลุมขุดค้นทุกหลุมล้วนอยู่ในเขตพื้นที่สุสานของคนสมัยก่อนประวัติศาสตร์ที่แหล่งโบราณคดีบ้านโป่งมะนาว นอกจากนี้ยังชี้ให้เห็นว่าสุสานของคนสมัยก่อนประวัติศาสตร์ที่แหล่งโบราณคดีบ้านโป่งมะนาวนั้น มีขนาดใหญ่มากๆ ครอบคลุมพื้นที่ขนาดยาวมากกว่า 100 เมตรและกว้างกว่า 100 เมตร เช่นกัน

ข้อมูลบริการ

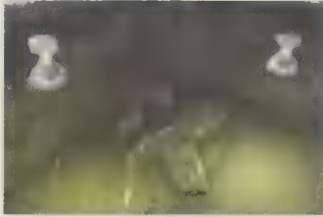
เปิดให้เข้าชมทุกวัน

ไม่เสียค่าเข้าชมในการเข้าชม

มีวิทยากรท้องถิ่นคอยแนะนำ

แหล่งเรียนรู้บ้านพรหมทินใต้

ชื่อ แหล่งเรียนรู้บ้านพรหมทินใต้
ที่อยู่ วัดพรหมทินใต้ หมู่ที่ 11 ต.หลุมข้าว อ.โคกสำโรง จ.ลพบุรี

ข้อมูลทั่วไป

การศึกษาแหล่งโบราณคดีพรหมทินใต้เริ่มตั้งแต่ปีพ.ศ.2529ถึงปัจจุบัน(พ.ศ.2552) จากการศึกษาของนักโบราณคดีที่ผ่านมามีค้นพบหลักฐานประเภทต่างๆจำนวนมากจากการสำรวจครั้งนั้นพบหลักฐานประเภทเศษภาชนะดินเผาตั้งแต่เนื้อธรรมดาจนถึงเนื้อแกร่ง ไม่ค่อยมีการตกแต่งมากนักเพราะว่าน่าจะเป็นผลิตภัณฑ์ที่ผลิตขึ้นในชุมชน และยังพบเครื่องถ้วยแบบจีนสมัยราชวงศ์หมิง ภาชนะรูปแบบโหขอม เครื่องเคลือบจากกลุ่มเตาศรีสขนาลัย รวมทั้งยังพบภาษาบาลี อักษรปัลลวะ (พุทธศตวรรษที่ 11-12) และอักษรปัลลวะ (พุทธศตวรรษที่ 13) ต่อมาในปี พ.ศ. 2534 กรมศิลปากร ได้ดำเนินการขุดค้นและขุดแต่งภายในวัดพรหมทินใต้ บริเวณด้านข้างพระอุโบสถหลังเก่าโดยได้ทำการบูรณะพระอุโบสถหลังเก่าในสมัยอยุธยาในปี พ.ศ. 2547

อาจสรุปได้ว่าแหล่งโบราณคดีแห่งนี้ เป็นชุมชนโบราณที่มีผู้คนเข้ามาตั้งถิ่นฐานอยู่ยาวนานเริ่มตั้งแต่ยุคก่อนประวัติศาสตร์ (ประมาณ 3,000 ปีมาแล้ว) จนมาถึงสมัยอยุธยาตอนกลาง(ประมาณพุทธศตวรรษที่21) แหล่งโบราณคดีแห่งนี้ล้วนมีความสำคัญต่อชุมชน ดังนั้นจึงมีประชาชนและหน่วยงานส่งเสริมกันอนุรักษ์ที่ยั่งยืน

ข้อมูลบริการ

โทร.086-045-613

พิพิธภัณฑ์ลุ่มน้ำป่าสัก

ชื่อ พิพิธภัณฑ์ลุ่มน้ำป่าสัก

ที่อยู่ ในบริเวณเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ บ้านแก่งเสือเต้น ต.หนองบัว อ.พัฒนานิคม จ.ลพบุรี 15140

ข้อมูลทั่วไป

พิพิธภัณฑ์ลุ่มน้ำป่าสัก เป็นส่วนหนึ่งในโครงการแก้ไขและพัฒนาผลกระทบสิ่งแวดล้อมจากเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์โดยคณะกรรมการบริหารโครงการพัฒนาลุ่มน้ำป่าสักอันเนื่องมาจากพระราชดำริได้ตั้งคณะกรรมการดำเนินงานแก้ไขและพัฒนาผลกระทบสิ่งแวดล้อม โดยกรมศิลปากรได้รับมอบหมายให้ดูแลงานสิ่งแวดล้อมด้านวัฒนธรรม ซึ่งได้ตั้ง “คณะปฏิบัติการแก้ไขและพัฒนาสิ่งแวดล้อมด้านโบราณคดี” ขึ้นมาดำเนินการตั้งแต่ พ.ศ.2538 เป็นต้นมาโดยมีภารกิจสำคัญ3ด้านคือ

- 1.ปฏิบัติการแก้ไขและพัฒนาสิ่งแวดล้อมด้านโบราณคดี
- 2.ศึกษาด้านวัฒนธรรมท้องถิ่น
- 3.ก่อสร้างพิพิธภัณฑ์ลุ่มน้ำป่าสัก

พิพิธภัณฑ์ลุ่มน้ำป่าสักก่อตั้งขึ้นจากงบประมาณที่กันออกมาจากงบประมาณการสร้างเขื่อนป่าสักของกรมชลประทาน เป็นจำนวนเงินราว 30 ล้านบาท ภายใต้การดูแลจัดการของกรมชลประทานร่วมกับกรมศิลปากร จัดเป็นพิพิธภัณฑ์เฉพาะเรื่อง ที่แสดงเนื้อหาความรู้ด้านธรรมชาติและ วัฒนธรรมในพื้นที่กักเก็บน้ำเขื่อนป่าสักอันเนื่องมาจากพระราชดำริโดยการจัดแสดงแบ่งออกเป็น 6 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 เป็นจุดเริ่มต้นการเข้าชมพิพิธภัณฑ์ แสดงเรื่อง “การชลประทานในประเทศไทย” เลื่อนเรื่องราวเกี่ยวกับพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช พระมหากษัตริย์ผู้สร้างคุณูปการด้านการชลประทานในประเทศไทยและพระราชดำริเกี่ยวกับการพิพิธภัณฑ์ลุ่มน้ำป่าสัก

ส่วนที่ 2 จัดแสดงเรื่อง “ย้อนรอยอารยธรรม” เริ่มจากการย้อนอดีตไปรู้จักกับมนุษย์ก่อนประวัติศาสตร์ตอนปลายอันมีหลักฐานว่าเป็นผู้ได้เข้ามาอาศัยอยู่ในพื้นที่กักเก็บน้ำเขื่อนป่าสักในอดีต

ส่วนที่ 3 จัดแสดงเรื่อง “วัฒนธรรมท้องถิ่น” เป็นเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มคนที่เข้ามาอยู่อาศัยในพื้นที่กักเก็บน้ำแม่น้ำป่าสัก คือชาวไทยเบิ้ง ซึ่งเป็นกลุ่มชนที่อพยพมาจากเมืองเวียงจันทน์ ประเทศลาว ตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 4 โดยได้ตั้งหลักแหล่งกระจายกันอยู่ในพื้นที่จังหวัดในภาคอีสานของประเทศไทย

ส่วนที่ 4 จัดแสดงเรื่อง “ภูมิศาสตร์” ซึ่งจะมีข้อมูลเกี่ยวกับสภาพภูมิประเทศ ภูมิอากาศ แหล่งน้ำลำธารที่เป็นต้นกำเนิดของแม่น้ำป่าสัก และพื้นที่ที่แม่น้ำป่าสักได้ไหลมาหล่อเลี้ยงพื้นที่ต่างๆ จนมาบรรจบกับแม่น้ำเจ้าพระยา

ส่วนที่ 5 จัดแสดงเรื่อง “ทรัพยากรธรรมชาติ” อันแสดงถึงความอุดมสมบูรณ์ของพื้นที่ครั้งอดีต ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้มนุษย์เลือกพื้นที่แห่งนี้สำหรับการตั้งถิ่นฐานและมีหลักฐานการอยู่อาศัยสืบเนื่องกันมายาวนานนับพันปีมาแล้ว

ส่วนที่ 6 พื้นที่ส่วนสุดท้ายจัดแสดงเรื่อง “ป่าสักวันนี้” ลักษณะการจัดแสดงเป็นห้องประชุม ที่นำข้อมูลเนื้อหาสาระต่างๆที่ได้รับชมมาแล้วทั้งหมด สรุปนำเสนอด้วยเทคนิค “สไลด์มัลติวิชชั่น” เพื่อให้ผู้ชมได้ทบทวนเรื่องที่ท่านได้ชมมาแล้วทั้งหมด ระหว่างทางเดินมาสู่ส่วนที่ 6

ข้อมูลบริการ

เปิดทุกวัน 08.00-16.00 น.

โทร 0-3649-4031-2

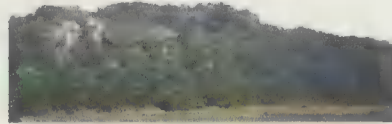
ไม่เก็บค่าเข้าชม

บริหารจัดการโดย หน่วยงานราชการ

นายชัยวัฒน์ ชื่นโกสุม
ผู้ว่าราชการจังหวัดลพบุรี

แหล่งเรียนรู้สหวิทยาการ เขาเอราวัณ

ชื่อ แหล่งเรียนรู้สหวิทยาการ เขาเอราวัณ
ที่อยู่ 29/1 ต.ช่องสาธิต อ.พัฒนานิคม จ.ลพบุรี 15120

ข้อมูลทั่วไป

เมื่อปลายปี พ.ศ. 2546 ราษฎรหมู่ 9 ตำบลช่องสาธิตได้รับทราบข่าวว่า จะมีการก่อสร้างโรงงานปูนซีเมนต์และขอสัมปทานภูเขาเอราวัณเพื่อใช้หินปูนคุณภาพดีนำมาเป็นวัตถุดิบ ราษฎรจึงรวมตัวเป็นกลุ่มมีชื่อว่าชมรมรักษ์เขาเอราวัณ คัดค้านโครงการนี้ ด้วยมีเหตุผลว่า การก่อสร้างโรงงานอุตสาหกรรมหนักขนาดใหญ่ในพื้นที่ที่ราษฎรทำการเกษตรกรรมโดยรอบ ไกล่ฉุดและชุมชนก่อให้เกิดผลกระทบต่อการดำรงชีวิต อีกทั้งภูเขาเอราวัณซึ่งมีพื้นที่ประมาณ 1,500 ไร่ นั้น มีคุณค่าทางธรรมชาติวิทยาและโบราณคดี จึงได้ขอความร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ ทำการศึกษาหาข้อมูลทางวิชาการเพื่อใช้เป็นประเด็นหยุดยั้งมิให้มีการอนุญาตให้ทำลายภูเขาเอราวัณ ได้แก่ กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช ศึกษาเรื่องพันธุ์พืชและพันธุ์สัตว์กรมทรัพยากรธรณีศึกษาเรื่องซากดึกดำบรรพ์ฟอสซิล โบราณคดีศึกษาเรื่องถ้ำสำนักโบราณคดีที่ ๔ กรมศิลปากร ศึกษาเรื่องหลักฐานโบราณคดี ผลการศึกษา พบว่า ที่ภูเขาเอราวัณมีหลักฐานที่ทรงคุณค่าทางวิชาการด้านพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ซากดึกดำบรรพ์และถ้ำใหญ่โตสวยงามมากมาย

ชมรมรักษ์เขาเอราวัณจึงได้ใช้ผลการศึกษาดังกล่าวเป็นข้อมูลเรียกร้องให้หน่วยราชการที่มีอำนาจเกี่ยวข้องในการอนุมัติให้สัมปทานภูเขาเอราวัณได้พิจารณาว่าไม่สมควรอนุมัติให้สัมปทานทำเหมืองหิน รวมทั้งได้จัดตั้งแหล่งเรียนรู้ชั่วคราวขึ้นที่สำนักสงฆ์ถ้ำเอราวัณเพื่อเผยแพร่ข้อมูลอันทรงคุณค่าภูเขาเอราวัณให้เป็นที่ทราบทั่วกัน ในที่สุด เมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2550 กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้ประกาศให้ภูเขาเอราวัณเป็นพื้นที่อนุรักษ์ประเภทเขตห้ามล่าสัตว์ป่า และได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา วันที่ 30 พฤษภาคม 2550 ซึ่งหมายถึงว่าภูเขาเอราวัณได้รับการคุ้มครองให้เป็นสมบัติทางธรรมชาติของประเทศสืบต่อไปชั่วกาลนาน ปลายปี พ.ศ. 2551 ชมรมรักษ์เขาเอราวัณได้พัฒนาแหล่งเรียนรู้ชั่วคราวเขาเอราวัณให้เป็นแหล่งเรียนรู้ถาวรด้วยการขอใช้พื้นที่ชั้นล่างของหอสวดมนต์สำนักสงฆ์ถ้ำเอราวัณเป็นที่จัดแสดงนิทรรศการถาวรโดยใช้งบประมาณจากภาคประชาชน มีชื่อว่า แหล่งเรียนรู้สหวิทยาการเขาเอราวัณ

ข้อมูลบริการ

แหล่งเรียนรู้ประเภท ธรรมชาติวิทยา-โบราณคดี

แหล่งเรียนรู้เขตห้ามล่าสัตว์ป่าเขาสมโขชน

ชื่อ แหล่งเรียนรู้เขตห้ามล่าสัตว์ป่าเขาสมโขชน

ที่อยู่ เขตห้ามล่าพันธุ์สัตว์ป่าเขาสมโขชน ตู้ ปณ.19 ปทจ.ลำนารายณ์ อ. ชัยบาดาล

จ. ลพบุรี 15130

ข้อมูลทั่วไป

เขตห้ามล่าพันธุ์สัตว์ป่าเขาสมโขชน เป็นเทือกเขาหินปูนมีลักษณะสูงชันยาวทอดตัวไปตามแนวทิศตะวันตกเฉียงใต้ มีถ้ำและหน้าผาจำนวนมาก มีที่ราบในหุบเขา 2 แห่ง และที่ราบบนเขา 1 แห่งมีแหล่งน้ำขั้บกระจายจึงเป็นป่าซับน้ำป่าต้นน้ำที่มีความสำคัญนอกจากนี้ภายในบริเวณเขตห้ามล่าพันธุ์สัตว์ป่าเขาสมโขชน มีการค้นพบหลักฐานทางโบราณคดีกระจายอยู่ทั่วไป โดยเฉพาะที่วัดถ้ำพรหมโลก ค้นพบขวานหินขัด ยุคสมัยหินตอนปลายอายุราว 3,000 ปี ใบหอกสำริด ภาชนะดินเผาในยุคโลหะ อายุประมาณ 2,500 ปี พระพุทธรูปสลักด้วยไม้สมัยอยุธยาตอนปลาย หรือสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น อายุราวพุทธศตวรรษที่ 23-24

เขตห้ามล่าพันธุ์สัตว์ป่าเขาสมโขชน มีสภาพป่าไม้และสัตว์ป่าที่สมบูรณ์ มีบริการการเดินทาง การศึกษาธรรมชาติ อาทิ พันธุ์พืชชนิดต่าง ๆ นิเวศวิทยา ตลอดจนซากฟอสซิล อายุประมาณ 280 ล้านปี ซึ่งเป็นหลักฐานทางธรณีวิทยาสำคัญ ที่แสดงว่าบริเวณเทือกเขานี้ เคยเป็นไหล่ทวีปอยู่ได้น้ำมาค่อนข้างนอกจากนี้ยังมีสถานที่สำหรับปฏิบัติธรรมที่วัดเขาสมโขชน วัดถ้ำพรหมโลก และบริเวณใกล้วัดถ้ำพรหมโลกมีลานยุคหินผุดที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติให้ชมอีกด้วย

ข้อมูลบริการ

ใช้เส้นทางหลวงหมายเลข 21 ถึงทางแยกขวาเข้าอำเภอย้ายบาดาล ใช้เส้นทางหมายเลข 205 จากอำเภอย้ายบาดาลไปอำเภอลำสนธิ ประมาณ 20 กม. ถึงวัดเขาด้านซ้ายมือ แล้วเลี้ยวขวาไปตามเส้นทางเข้าสู่วัดถ้ำพรหมโลก ระยะทาง 7 กม. ถึงที่ทำการเขตห้ามล่าพันธุ์สัตว์ป่าเขาสมโขชน

โทร (036)451725

เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าซับลังกา

ชื่อ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าซับลังกา
ที่อยู่ ตั้งอยู่หมู่ที่ 7 บ้านวังเขื่อน ต.กุดตาเพชร อ.ลำสนธิ จ.ลพบุรี 15190

ข้อมูลทั่วไป

ป่าซับลังกาเดิมเป็นป่าสงวนแห่งชาติ มีเนื้อที่ 248,987 ไร่ ได้ถูกราชการบุกรุกเข้าครอบครองพื้นที่หลายแห่งในปี พ.ศ.2528 กรมป่าไม้ได้พยายายการออกนอกพื้นที่ โดยจัดให้ไปอยู่ในโครงการหมู่บ้านป่าไม้ซับลังกา และประกาศเป็นเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า

เมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2529

ป่าซับลังกามีสภาพสมบูรณ์ เป็นป่าต้นน้ำของแม่น้ำลำสนธิ และแหล่งอาหารของสัตว์ป่า ปัจจุบันยังมีเสียงผา ซึ่งเป็นสัตว์ป่าสงวนอาศัยอยู่ เส้นทางศึกษาธรรมชาติจัดไว้ 2 เส้นทาง เส้นทางแรก คือ ห้วยพริก-น้ำตกผาผึ้ง-ถ้ำผาผึ้ง ระยะทางไป-กลับประมาณ 3,200 เมตร ใช้เวลาเดินประมาณ 2 ชั่วโมง 30 นาที เป็นเส้นทางที่ไม่ลำบากเกินไปนักสำหรับนักท่องเที่ยวที่สนใจระหว่างเส้นทางจะผ่าน น้ำตกผาผึ้ง ซึ่งเป็นน้ำตกเล็กๆ แต่มีความสวยงามเพราะบรรยากาศรอบข้างที่ร่มรื่นด้วยไม้ใหญ่นานาพรรณและเหมาะสำหรับเป็นจุดพักระหว่างทาง และหากขึ้นชมธรรมชาติด้วยความสงบอาจมีโอกาสดูเห็นสัตว์เล็กๆ เช่น เต่า และ นกต่างๆ ออกมาให้ได้ยลโฉม จากนั้นเดินต่อไปยังถ้ำผาผึ้งก่อนที่จะต้องใช้ฝีมือในการปีนป่ายหินแหลมคมเพื่อชมดวงจันทร์ผาซึ่งเป็นไม้ดัดดำบรรพ์ที่มีรูปทรงงดงาม และในช่วงปลายฝนต้นหนาว กล้วยไม้รองเท้านารีที่ซ่อนตัวอยู่ในดวงจันทร์ผาจะเบ่งบานพร้อมกันในทุกวันนี้ สำหรับจุดเริ่มต้นเดินเท้าเส้นทางนี้ คือ ห้วยแม่พริก ซึ่งอยู่ห่างจากที่ทำการเป็นระยะทาง 9 กิโลเมตร

เส้นทางที่สอง คือ ห้วยประดู่ เริ่มต้นด้วยการล่องแพ ซึ่งจุคนได้ประมาณ 35 คน ไปยังจุดเริ่มต้นเส้นทางเดินศึกษาธรรมชาติซึ่งมีระยะทาง 1,500 เมตร ระหว่างเส้นทางเดินสามารถชมถ้ำสมุยถ้ำและถ้ำพระนอกได้ ใช้เวลาสำหรับเส้นทางนี้ประมาณ 1 ชั่วโมง 30 นาที

ข้อมูลแนะนำ

- สำหรับการเที่ยวที่ซับลังกา คือ รองเท้าที่กระชับรัดกุมเพื่อความปลอดภัยในการเดินย่ำน้ำตก นักท่องเที่ยวธรรมชาติที่ดี

ข้อมูลบริการ

- การเดินทางจากตัวเมืองลพบุรี ใช้เส้นทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 1 สู่ ต.โคกสำโรง จากนั้นเลี้ยวขวาเข้าสู่ทางหลวงหมายเลข 205 ผ่านอำเภอยี่บาตาล (ลำน้ำรายณ์) เข้าสู่ อ.ลำสนธิ ระยะทางประมาณ 31 กม. จะมีทางแยกเลี้ยวซ้ายเข้า ต.กุดตาเพชร เป็นทางลาดยาง ระยะทาง 37 กม. ก็จะถึงป่าซับลังกา รวมระยะทาง (จากตัวเมืองลพบุรีถึงที่ทำการเขตฯ) ประมาณ 154 กิโลเมตร
- การเดินทางจากกรุงเทพฯ ใช้เส้นทางหมายเลข 1 (พหลโยธิน) ไป จ.สระบุรีผ่าน จ. สระบุรี ไปตามทางหลวงหมายเลข 21 สระบุรี - ยี่บาตาล เลี้ยวขวาเข้า อ. ยี่บาตาล ไปตามทางหลวงหมายเลข 205 ยี่บาตาล - ลำสนธิ ก่อนถึง อ. ลำสนธิ 2 กม. แยกเลี้ยวซ้ายเข้า ต. วังเขื่อน อีก 37 กม. ก็จะถึงป่าซับลังกา รวมระยะทาง (จากกรุงเทพฯ ถึงที่ทำการเขตฯ) ประมาณ 260 กม.

- เบอร์โทรศัพท์ติดต่อ

1. นายธนากร อ่อนน่วม 081-759-7726
2. นายณรงค์ เชื้อทอง 080-108-5619

ชื่อ สวนสัตว์ลพบุรี
ที่อยู่ หน่วยบัญชาการสงครามพิเศษ ต.ทะเลชุบศร อ.เมือง จ.ลพบุรี 15000

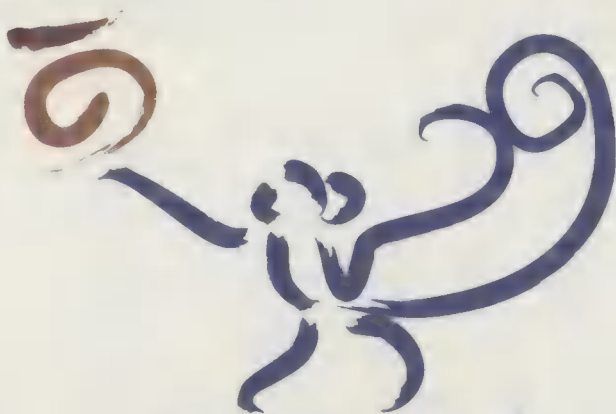
ข้อมูลทั่วไป

สวนสัตว์ลพบุรี ตั้งอยู่หลัง “โรงภาพยนตร์ทหารบก” ห่างจากวงเวียนสระแก้วไปทางทิศตะวันออกประมาณ 1 กิโลเมตร สวนสัตว์แห่งนี้สร้างขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2483 สมัยที่จอมพล ป.พิบูลสงคราม เป็นนายกรัฐมนตรีนั้นได้มุ่งพัฒนาเมืองลพบุรีให้เป็นเมืองสำคัญ โดยได้ก่อสร้างสิ่งต่าง ๆ มากมายรวมทั้งสวนสัตว์แห่งนี้ด้วย ต่อมาเมื่อสิ้นยุคสมัยของจอมพล ป.พิบูลสงคราม สวนสัตว์ก็พลอยถูกทอดทิ้งและร้างไปในที่สุด ต่อมาในปี พ.ศ. 2520 ศูนย์สงครามพิเศษ ซึ่งเป็นเจ้าของสถานที่ได้ร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งชมรม สโมสร พ่อค้า ประชาชน ดำเนินการปรับปรุงบูรณะสวนสัตว์ขึ้นใหม่ ให้เป็นที่สำหรับพักผ่อนหย่อนใจและเป็นแหล่งสำหรับศึกษาหาความรู้ในเรื่องสัตว์และพืชนับเป็นสวนสัตว์ที่มีความสมบูรณ์พอสมควรแก่การบริการประชาชนในท้องถิ่น

ข้อมูลบริการ

- เปิดบริการทุกวันตั้งแต่เวลา 08.00 น.-17.30 น.
- ค่าผ่านประตูผู้ใหญ่ 20 บาท เด็ก 10 บาท รถยนต์ 10 บาท

มหรรรณพพิธภัณฑ์ท้องถิ่นลพบุรี

มหกรรมพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น : กรณีจังหวัดลพบุรี

การสัมมนาเรื่องความหลากหลายและอนาคตของพิพิธภัณฑ์และแหล่งเรียนรู้ในจังหวัดลพบุรี

จัดโดย สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ (สพร.)

สำนักศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี และชมรมอนุรักษ์ฯ จังหวัดลพบุรี
ณ ห้องประชุม 1 ศูนย์วิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี อ.เมือง จ.ลพบุรี

.....

วันศุกร์ที่ 18 กันยายน 2552

08.30 - 09.15 น.	ลงทะเบียน
09.15 - 09.30 น.	กล่าวต้อนรับงานเสวนา (สพร. มรภ. เทพสตรี, ชมรมอนุรักษ์ฯ ลพบุรี)
09.30 - 10.30 น.	พิพิธภัณฑ์และแหล่งเรียนรู้ท้องถิ่นจะช่วยพัฒนาประเทศได้อย่างไร
ดร. ปรีดา เฉลิมเผ่า กอนันต์กุล
ผู้อำนวยการศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน)
10.30 - 10.45 น.	พักทานอาหารว่าง
10.45 - 12.00 น.	แนะนำพิพิธภัณฑ์และแหล่งเรียนรู้ท้องถิ่นในจังหวัดลพบุรี
ผศ.วิบูล จันทรแย้ม (รองประธานชมรมอนุรักษ์ฯ จังหวัดลพบุรี)
อาจารย์วิบูลย์ ศรีโสภณ (รองประธานชมรมอนุรักษ์ฯ จังหวัดลพบุรี)
12.00 - 13.00 น.	รับประทานอาหารกลางวัน
13.00 - 15.00 น.	เสวนา ประสบการณ์สร้างสรรค์พิพิธภัณฑ์และแหล่งเรียนรู้ท้องถิ่น:
อุปสรรคและแนวทางแก้ไข
นางวิไลวรรณ วังศรีศรี
(แหล่งเรียนรู้เมืองโบราณชัยจำปาศักดิ์และป่าจำปาศักดิ์สิรินธร โรงเรียนท่า
หลวงวิทยา อ.ท่าหลวง)
นายสมบัติ ท้าวสาบุตร
(แหล่งเรียนรู้สหวิทยาการ เขาเอราวัณ อ.พัฒนานิคม)
นางรุจิรา เชาว์ธรรม
(พิพิธภัณฑ์วัดจันเสน อ.ตาคลี จ.นครสวรรค์)
นายไพฑูรย์ เชื้อสววย
(ศูนย์ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านไทยพวน บ้านหลุมข้าว อ.โคกสำโรง)
อาจารย์ก่อแก้ว เพชรบุตร (ชมรมอนุรักษ์ฯ จังหวัดลพบุรี) ดำเนินรายการ

- 15.00 – 18.00 น. เยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์สถานสำคัญของเมืองลพบุรี
- พิพิธภัณฑ์หอโสมกศิลป์ วัดเชิงท่า
 - พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ สมเด็จพระนารายณ์
- 18.00 – 20.00 น. งานเลี้ยงต้อนรับ ณ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ สมเด็จพระนารายณ์ พร้อมชมการแสดงพื้นบ้านไทยพวน
- การแสดงชุดฟ้อนลงช่วง เช่นฝ้าย
 - การแสดงนางกวั๊ก

วันเสาร์ที่ 19 กันยายน 2552

- 08.30 – 09.00 น. ลงทะเบียน
- 09.00 – 09.45 น. เรียนรู้การพัฒนาพิพิธภัณฑ์: ตัวอย่างจากในประเทศและต่างประเทศ
นายภูธร ภูมะธน (ชมรมอนุรักษ์ฯ จังหวัดลพบุรี)
- 09.45 – 10.30 น. สิ่งที่ต้องทำและไม่ควรทำในพิพิธภัณฑ์
นางสาวจุลลดา มีจุล (หัวหน้าฝ่ายวิชาการฯ สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ)
- 10.30 – 10.45 น. พักรับประทานอาหารว่าง
- 10.45 – 12.00 น. รัฐบาลนโยบายสนับสนุนพิพิธภัณฑ์และแหล่งเรียนรู้ท้องถิ่น
นายเข้มชาติ เทพไชย (รองอธิบดีกรมศิลปากร)
นายนิวัฒน์ ภาตะนันท์ (ท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี)
นายภากร วิวงศ์จิรัชย์ (ผู้อำนวยการสถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ)
นายสมฤทธิ์ ลือชัย ดำเนินรายการ
- 12.00 – 13.00 น. รับประทานอาหารกลางวัน
- 13.00 – 14.30 น. กิจกรรมการจัดตั้งเครือข่ายพิพิธภัณฑ์และแหล่งเรียนรู้ท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี
นายวิษณุ เอมประณีตร (กรรมการสถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ)
ชมรมอนุรักษ์โบราณวัตถุสถานสิ่งแวดล้อมจังหวัดลพบุรี
- 14.30 – 15.00 น. พักรเตรียมเข้าร่วมพิธีเปิด
- 15.00 น. พิธีเปิด
กล่าวต้อนรับและชี้แจงวัตถุประสงค์ของงาน
โดย สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ
ประธานกล่าวเปิดงานและปาฐกถาพิเศษเนื่องในโอกาสวันพิพิธภัณฑ์ไทย

เยี่ยมชมนิทรรศการพิพิธภัณฑ์และแหล่งเรียนรู้ท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี
(ณ สำนักศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี)

เย็น	งานแสดงวัฒนธรรมท้องถิ่นเฉลิมฉลองมหกรรมพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี
การแสดง - ระบำลพบุรี	
- ระบำเทพสตรีศรีศราญ	
- ระบำปรีดีเปรมวานร	
- ฟ้อนทวน	
- รำโขนบ้านแหลมฟ้าผ่า	
- การแสดงดนตรีร่วมสมัย	

วันอาทิตย์ที่ 20 กันยายน 2552

08.00 - 08.30 น.	ผู้เข้าร่วมสัมมนาขึ้นรถที่จัดเตรียมไว้ให้ ณ บริเวณเสาชมน้ำอาคารละครี มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ออกเดินทางไปสวนสัตว์ลพบุรี
08.45 - 09.45 น.	สวนสัตว์ลพบุรี (แหล่งเรียนรู้ธรรมชาติวิทยา)
10.00 - 11.00 น.	พิพิธภัณฑ์ทหารบกพิเศษ (พิพิธภัณฑ์หน่วยราชการ)
11.30 - 12.00 น.	พิพิธภัณฑ์เรือพื้นบ้าน วัดยาง ณ รังสี (พิพิธภัณฑ์ชุมชน)
12.00 - 13.00 น.	รับประทานอาหารกลางวันที่พิพิธภัณฑ์เรือพื้นบ้านวัดยาง ณ รังสี
13.00 น.	ออกเดินทางไปอำเภโคกสำโรง
14.00-14.45 น.	หอวัฒนธรรมโรงเรียนโคกสำโรงวิทยา (พิพิธภัณฑ์โรงเรียน)
15.15 - 16.30 น.	พิพิธภัณฑ์ไทยพวนบ้านทราย อำเภอบ้านหมี่ (พิพิธภัณฑ์ชุมชน)
17.30 น.	กลับถึงเมืองลพบุรี

<u>สถานที่จัดสัมมนา</u>	หอประชุมศูนย์วิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
<u>สถานที่จัดนิทรรศการ</u>	สำนักศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

<u>ผู้ประสานงาน</u>	ผศ.วิไลวรรณ ฉ่ำพิรุณ ผอ.สำนักศิลปะและวัฒนธรรม โทร. 036-413096 นายสมบัติ ท้าวสาบุตร กรรมการชมรมอนุรักษ์ฯ ลพบุรี โทร. 089-5385957
---------------------	--

สถาบันพิพิธภัณฑการเรียนรู้แห่งชาติ

ขอขอบคุณ

พิพิธภัณฑที่ท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
ชมรมอนุรักษ์โบราณวัตถุสถานและสิ่งแวดล้อม จังหวัดลพบุรี
การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานลพบุรี
โครงการ Think Earth บริษัทสยามกลการ จำกัด
วุฒินันท์ จินศิริวานิชย์ (ที่ปรึกษาการออกแบบนิทรรศการ)

ออกแบบและก่อสร้างนิทรรศการโดยบริษัท อีเวนท์ อีเลฟเว่น จำกัด

ดำเนินการสร้างสรรค์โดย

สถาบันพิพิธภัณฑการเรียนรู้แห่งชาติ
สำนักบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน)
สำนักนายกรัฐมนตรีย
เลขที่ 4 ถนนสนามไชย แขวงพระบรมมหาราชวัง เขตพระนคร กรุงเทพฯ 10200
โทร. 02 225 2777
www.ndmi.or.th

หากเราไม่ทำแล้วใครจะทำ “

47

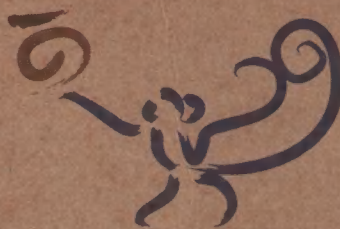
Office of Knowledge Management
and Development/Public Organization

THAI
Soylent

ภาพ

Think Earth

มหกรรมพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นอุบลบุรี